

AL-LEGACIONS

0.- Falta de resposta a les al·legacions

Les al·legacions efectuades al seu dia al projecte en qüestió no van ser respostes per part de l'Administració. De fet, aquesta entitat no va ser citada a l'informe de la ponència d'energies renovables. La Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, diu al seu article 83.3 diu lo següent:

“La incomparecencia en este trámite no impedirá a los interesados interponer los recursos procedentes contra la resolución definitiva del procedimiento.

*La comparecencia en el trámite de información pública no otorga, por sí misma, la condición de interesado. No obstante, **quienes presenten alegaciones u observaciones en este trámite tienen derecho a obtener de la Administración una respuesta razonada**, que podrá ser común para todas aquellas alegaciones que planteen cuestiones sustancialmente iguales.”*

Per tant, cal respondre motivadament les al·legacions presentades **cosa que no ha estat el cas**.

1.- Consideracions genèriques

1.1.- El model de desenvolupament energètic que necessitem

És evident i irrefutable que ens cal fer una transició energètica, però el model en el qual se sustenta el projecte PSFV PARSOY LAS PIEDRES FV3 és inadequat i inviable. Aquest model és extractiu i té com a objectiu produir energia de forma massiva per mantenir el consum dels grans nuclis de població i dels centres de distribució, reproduint així un model basat en el consum de combustibles fòssils, que és un dels elements que ens ha portat a la situació d'emergència climàtica actual.

És el model que prefereixen les elits econòmiques perquè, en principi, els permet mantenir i reproduir el sistema actual. La proliferació de projectes molt propers a aquest com el de la central solar fotovoltaica **Merlot Solar**, la central solar fotovoltaica **Almenara Solar**, la central solar fotovoltaica **La Garriga Gran** i la central solar fotovoltaica **Geoide III**, la central solar fotovoltaica **Les Clotes**, la central solar fotovoltaica **MAPESOL I** junt amb aquests nou projecte **Parsosy Les Piedres FV3** que forma par d'un projecte més gran que s'ha fraccionat intencionadament en quatre projectes perquè, individualment, no superin els 5 MW (Parsosy Alyce FV1, Parsosy Alyce FV2, Parsosy las Piedres FV3 i Parsosy les Piedres FV4 conjuntament fan 19,35 MW).

No podem utilitzar les energies renovables com si fossin combustibles fòssils. La producció massiva d'electricitat a partir de plaques fotovoltaïques, a més a més de requerir una gran quantitat de territori, genera moltes ineficiències i problemes tècnics com el d'aconseguir estabilitat a la xarxa elèctrica. Si per contra fem servir aquesta energia de manera local, a més d'una font d'energia sostenible esdevindrà un potenciador i dinamitzador de l'economia local.

És motiu de preocupació que les mateixes persones i empreses que ens han portat a la crisi ambiental actual potencien aquests grans projectes fotovoltaïcs per “lluitar

contra el canvi climàtic i la descarbonització”. Sospitem que els seus interessos econòmics estan per sobre del bé comú com el de preservar, mantenir i ampliar els ecosistemes i la biodiversitat.

Cal tenir present que no tan sols es pot lluitar contra el canvi climàtic reduint el consum de combustibles fòssils, sinó que també cal fer-ho mantenint la biodiversitat i aprofitant la capacitat de la mateixa natura per bioregular.

La instal·lació de plaques fotovoltaïques fosques, com els 11.583 (45.279 mòduls tenint en compte els quatre projectes resultants de la fragmentació) mòduls monocristal·lins de JA Solar model JAM72S30 525-550/MR del projecte PSFV Parsosy Les Piedres FV3, que tenen una albedo molt baix (d'un 20%) i retenen molt la radiació solar. L'albedo es la capacitat d'una superfície per reflectir la radiació solar incident, en el cas que ens ocupa, els 11.583 (45.279) mòduls poden alterar el cicle hidrològic natural. La superfície reflectant dels panells solars pot impedir que l'aigua filtri en el sòl, el que pot provocar l'erosió del sòl i la disminució de la qualitat de l'aigua, cosa especialment preocupant en els moments actuals de sequera. La biodiversitat de la zona es veurà afectada per la instal·lació dels panells solars i la construcció d'infraestructures associades, que pertorbaran significativament hàbitats naturals de la fauna i la flora local. Per l'execució del projecte es requereixen grans extensions de terreny, el que té un impacte negatiu en la biodiversitat i la qualitat del sòl.

Es tracta d'una agressió al medi fent que aquest encara sigui més hostil i, en conseqüència, en comptes d'ajudar a evitar el canvi climàtic, s'afavoreix. Una de les conclusions recollides al document final de la cimera de Glasgow és que cal fer un esforç important per mantenir i ampliar els ecosistemes i la biodiversitat. Amb aquesta instal·lació fotovoltaïca es fa justament el contrari. Una de les coses més necessàries és tenir pulmons verds, ecosistemes sans i que tinguin la capacitat d'absorció de CO₂. Aquest projecte malmet greument l'ecosistema on es pretén ubicar.

El projecte hauria d'incloure, més enllà d'una quantificació de costos, una memòria molt més exhaustiva del quan i el com es durà a terme el desmantellament de la central fotovoltaïca quan arribi al final de la seva vida útil. Hi ha evidència científica sobre l'alta toxicitat de les plaques solars fotovoltaïques quan aquestes es trenquen i alliberen les substàncies que s'han emprat en la seva fabricació. El desmantellament d'una instal·lació fotovoltaïca no es pot fer de qualsevol manera, cal ser molt curosos i evitar que les plaques es fracturin perquè, de fer-ho, els fragments de vidre i les substàncies que contenen poden contaminar el subsòl i les aigües, provocant un greu problema ambiental. La gairebé inexistent especificitat del pla de desmantellament fa preveure que es farà de qualsevol manera, essent finalment els propietaris dels terrenys i els ajuntaments afectats els que n'hauran de patir els costos econòmics i ambientals. És totalment necessari que en el pla de desmantellament es faci servir com a mínim la mateixa concreció i detall que s'utilitza en la resta del projecte. En aquest sentit, la “Resolució de l'expedient AO-00080/2021 sobre l'actuació de les administracions públiques en relació amb els projectes d'implantació de diverses infraestructures d'energies renovables” del Síndic de Greuges diu *“La possibilitat de preveure mesures compensatòries pels territoris més afectats o de regular la restauració o reparació dels sòls afectats per infraestructures que esdevinguin obsoletes o en desús també serien aspectes que podrien encabir-se en l'objecte d'una planificació sectorial.”*

Després d'analitzar una gran quantitat de projectes (tant eòlics com solars fotovoltaïcs), hem pogut observar que tot el desplegament d'energies renovables que s'està produint a escala catalana, es pretén emplaçar en sòls agraris i forestals. Creiem que la metodologia a través de la qual es vol implementar la transició

energètica és completament errònia, i que no té cap mena de lògica des d'una perspectiva ecosistèmica. Tal com es conclou en *l'Informe sobre l'Estat de la Natura 2020 (CREAF)*, els darrers vint anys, les poblacions de vertebrats i invertebrats autòctons han perdut, de mitjana, el 25% dels seus individus a Catalunya. Aquesta pèrdua de biodiversitat s'ha fet patent principalment en els següents ambients:

- **12% de pèrdua de biodiversitat en boscos i matollars**
- **34% de pèrdua de biodiversitat en agroecosistemes**
- **I fins a un 54% en aigües continentals**

Les principals causes que han provocat aquesta pèrdua, ha sigut el canvi en els usos del sòl, tot i que el canvi climàtic i l'arribada d'espècies exòtiques invasores tenen i tindran un impacte cada vegada més gran.

Entenem, doncs, que una de les metodologies per poder fer front a l'emergència climàtica en què ens trobem és la transició energètica cap a fonts renovables. Tanmateix, NO creiem que la forma correcta per dur a la praxi aquesta transició hagi de ser a través de la transformació d'un enorme conjunt de sòls agrícoles i forestals en sòl industrial, amb la consegüent pèrdua de biodiversitat que comportaria. No podem permetre que tot el desgavell de centrals solars fotovoltaïques i eòliques que es projecten ara com ara a Catalunya s'hagi d'ubicar en aquesta tipologia de sòls naturalitzats quan, en realitat, existeix una gran quantitat de sostre industrial, urbà i periurbà degradat i ja artificialitzat adient per ser utilitzat.

Per altra banda, creiem que aquest desenvolupament de les energies renovables no s'està produint de forma **descentralitzada, justa, sostenible i democràtica**. Les mateixes multinacionals que fins a dia d'avui gestionaven, especulaven i espoliaven els recursos energètics provinents de fonts no renovables mitjançant pràctiques il·lícites (causants directes de les guerres pel petroli i gas natural, així com de la degradació d'importants hàbitats naturals a través de *fracking* i altres tècniques), són les que ara controlen el sector de les energies renovables. Hem de deixar en mans d'aquests oligopolis, que prou mal han produït al planeta, la transició energètica? El planeta necessita un model energètic just, basat en l'autosuficiència energètica i la sostenibilitat, i que pugui comportar una millora de la qualitat ambiental i social global; no necessita la continuïtat d'un model productiu on l'únic interès és el benefici econòmic i no es té en compte ni el territori, ni els seus habitants, ni la biodiversitat.

1.2.- L'estat de sequera i la manca generalitzada d'aigua

Els 11.583 (45.279) mòduls monocristal·lins de de JA Solar model JAM72S30 del projecte PSFV Parsosy Les Piedres FV3, tal i com es descriu a la pàgina 20 del "1. PROYECTO_VALLS SE2_4950 kW_v5_F.pdf":

"El mantenimiento abarca los siguientes procesos:

- Limpieza periódica de los paneles. La suciedad acumulada sobre la cubierta transparente del panel reduce el rendimiento del mismo y puede producir efectos de inversión similares a los producidos por las sombras. El problema puede llegar a ser serio en el caso de los residuos industriales y los procedentes de las aves. La intensidad del efecto depende de la opacidad del residuo. Las capas de polvo que reducen la intensidad del sol de forma uniforme no son peligrosas y la reducción de la potencia no suele ser significativa. La periodicidad del proceso de limpieza depende, lógicamente, de la intensidad del proceso de ensuciamiento."

“La operación de limpieza debe ser realizada en general por el personal encargado del mantenimiento de la instalación, y consiste simplemente en el lavado de los paneles con agua y algún detergente no abrasivo, procurando evitar que el agua no se acumule sobre el panel.”

Què vol dir el terme “neteja periòdica”? Cada setmana, cada quinze dies, cada mes, cada vegada que estiguin brutes... El terme “periòdic” és massa imprecís i no està triat a l'atzar. Deixa un ample marge d'interpretació que les empreses empraran segons la seva conveniència.

Segons un estudi realitzat per l'Institut Fraunhofer per a Sistemes Energètics Solars ISE a Alemanya, l'article "Water Consumption for Solar PV Module Cleaning: A Critical Review" publicat a la revista Renewable and Sustainable Energy Reviews, que resumeix diversos estudis sobre el consum d'aigua per netejar panells solars fotovoltaics i l'estudi "Water Use in Photovoltaic (PV) Operations: A Global Perspective on Energy-Water Nexus" publicat a la revista Environmental Science & Technology, que analitza la relació entre l'ús d'aigua i l'operació de sistemes fotovoltaics en diferents regions del món el consum d'aigua per netejar panells solars fotovoltaics en zones amb precipitacions anuals inferiors 800 mm, (segons les dades de l'Agència Catalana de l'Aigua, la mitjana de precipitació anual a la comarca de l'Alt Camp és d'aproximadament 625 mm), i depenen de les condicions atmosfèriques, pot arribar a ser d'1,5 a 1,7 litres per metre quadrat.

Si considerem una mitjana de consum d'aigua d'1,5 litres per metre quadrat, que un panell té 2,5764 metres quadrats i que el PSFV Parsosy Les Piedres FV3 tindrà 11.583 (45.279) mòduls resulta que per netejar una sola vegada els panells del PSFV Parsosy Les Piedres FV3 necessitaran 17.374,5 litres d'aigua, 17,3 metres cúbics (67.918,5 litres, 68 metres cúbics si considerem els quatre projectes fraccionats). No obstant això, aquesta quantitat pot variar en funció de la climatologia de cada any i de la tecnologia de neteja que s'utilitzi i que no s'especifica en el projecte.

Continuant amb el tema del consum d'aigua per la neteja dels mòduls fotovoltaics, i tenint en compte, segons el Servei Meteorològic Nacional d'Espanya que durant 2021 es van detectar un total de 25 episodis de pols sahariana a Espanya, si considerem que per netejar un mòdul brut de pols sahariana es necessita quatre vegades més d'aigua, en aquests casos el consum s'incrementaria fins als 69.498 litres d'aigua, 69,5 metres cúbics (271.674 litres, 272 metres cúbics si considerem els quatre projectes fraccionats).

Segons l'Agència Catalana de l'Aigua la sequera a Catalunya és un problema greu que s'ha agreujat en els últims anys. Aquesta situació es deu a una combinació de factors, entre els quals hi ha el canvi climàtic, la disminució de les precipitacions i l'ús excessiu de l'aigua per part de la població i la indústria.

La instal·lació de parcs solars fotovoltaics en terrenys agrícoles pot contribuir a augmentar la sequera a Catalunya per diverses raons. En primer lloc, la construcció d'aquests parcs implica la destrucció de terrenys agrícoles que poden ser utilitzats per a la producció d'aliments i que tenen la capacitat de retenir l'aigua de les precipitacions.

En segon lloc, els parcs solars requereixen una gran quantitat d'aigua per a la seva refrigeració, especialment en les hores més caloroses del dia. Aquesta aigua es pot obtenir de les reserves subterrànies, que ja estan sotmeses a una pressió important a causa de la falta de pluja, la sobreexplotació i el canvi climàtic.

En tercer lloc, els parcs solars fotovoltaics poden crear un efecte d'illa de calor, ja que l'energia solar absorbida per les plaques solars es transforma en calor i eleva la temperatura dels terrenys circumdants. Aquesta elevació de la temperatura pot accelerar l'evaporació de l'aigua del sòl i augmentar la sequera.

Tot i que la relació exacta entre la instal·lació de parcs solars fotovoltaics i l'augment de la sequera a Catalunya és difícil de quantificar, hi ha evidències científiques que suggereixen que aquesta relació existeix. És important que les autoritats prenguin mesures per garantir que la instal·lació de parcs solars fotovoltaics no contribueixi a l'empitjorament de la situació de la sequera.

1.3.- Ús d'espais antropitzats

L'*Informe Fernando Prieto sobre opciones de FV sobre SUELOS DEGRADADOS* proporciona arguments a favor de l'ús de la fotovoltaica en terrenys degradats o abandonats, però també inclou alguns punts que poden ser considerats com a arguments en contra de la instal·lació de parcs solars en terrenys agraris:

1. Desplaçament de l'activitat agrícola: La instal·lació de parcs solars en terrenys agrícoles implica la pèrdua d'espais que s'utilitzen per a l'activitat agrícola, amb la possible disminució de la producció i la pèrdua de llocs de treball. Això és especialment important en regions amb problemes de despoblació i abandonament rural.
2. Deteriorament del paisatge: La instal·lació de grans extensions de panells solars en terrenys agrícoles pot afectar el paisatge, amb la possible alteració visual dels espais naturals i rurals i, en alguns casos, la pèrdua de la biodiversitat. Això és especialment rellevant en zones de gran valor paisatgístic, com ara zones de la xarxa Natura 2000.
3. Consum d'aigua: Els parcs solars requereixen l'ús d'aigua per a la neteja dels panells solars i el manteniment dels equipaments. Això pot ser un problema en regions amb escassetat d'aigua, ja que es pot competir amb altres usos com ara l'agrícola o el consum humà.
4. Impacte sobre el sòl: La construcció de parcs solars en terrenys agrícoles pot implicar el moviment de terres, la compactació del sòl i la pèrdua de la fertilitat, amb la possible alteració de l'ecosistema i de la capacitat de producció agrícola en un futur.

Aquest informe constata, a partir de dades públiques del Govern d'Espanya i de la Generalitat de Catalunya, que a Catalunya disposem de 33.861 hectàrees d'espais antropitzats que poden produir 29.878 GWh/any que serien suficients per abastir una població de 8.160.000 persones i generarien 29.878 llocs de treball.

	superficies disponibles con Exclusión ZIM, IBA, MAB	potencia instalada	producción	CO ₂ evitado	consumo eléctrico total	empleo
Cataluña	hectáreas	MW	GWh/año	M tn CO ₂ evitadas	millones de personas	empleos generados
minería	3.565	2.097	3.145	1,681	0,859	3.145
red viaria	2.403	1.413	2.120	1,133	0,579	2.120
ferrocarril	323	190	285	0,152	0,078	285
canales	855	503	754	0,403	0,206	754
vertederos escombreras	466	274	412	0,220	0,112	412
industrial	47	27	41	0,022	0,011	41
Tejados azoteas informe 1MTS	25.510	15.006	22.509	12,031	6,147	22.509
invernaderos	693	407	611	0,327	0,167	611
Total	33.861	19.918	29.878	15,970	8,160	29.878

Fuente: Observatorio Sostenibilidad para ALIENTE. 2022.

2.- Acumulació i massificació de projectes

A banda de la mateixa central fotovoltaica PSFV PARSOY LES PIEDRES FV3, de 4,95 MW sobre terreny en sòl no urbanitzable, al terme municipal de Valls, s'han projectat en la mateixa comarca molts d'altres.

Així doncs, a tota l'afectació que comportaria la PSFV LES PIEDRES FV3 juntament amb els altres tres projectes que forment part de la fragmentació (PSFV PARSOY ALYCE FV1, PSFV PARSOY LES PIEDRES FV3 i PSFV PARSOY LES PIEDRES FV), creiem que cal que s'adhereixin les afectacions de la resta de projectes que hi ha a la comarca.

Taules on observem la magnitud dels projectes fotovoltaics (taula 1) i eòlics (taula 2):

LOCALITAT	Nom	Hectàrees	Potència
Alcover	Perafort Mapesol I 	52,61 ha	45 mW
Alcover	Perafort Mapesol II	74,07 ha	45 mW
Alcover	Perafort Mapesol III	21,18 ha	45 mW
Cabra del Camp	Merlot Solar 	62 ha	36,7 mW
El Milà	Perafort Mapesol I 	0,74 ha	45 mW
El Milà	Perafort Mapesol II	6,74 ha	45 mW
El Pla de Santa Maria	Almenara Solar 	89 ha	48,3 mW
El Pla de Santa Maria	Geoide III 	93,3 ha	45 mW
Valls	Parsosy Alyce FV1 i FV2 Parsosy Les Piedras FV3 i FV4 	32,5 ha	19,35 mW
El Pla de Santa Maria	La Garriga Gran 	117 ha	46,1 mW
La Masó	Perafort Mapesol I i II	8 ha + 28,46 ha	45 mW
Montferri	Bon Sol	32,8 ha	16 mW
Montferri	Les Clotes	33,34 ha	16,14 mW
Puigpelat	Puigpelat	8,78 ha	6,25 mW
Vallmoll	Geoide II 	41,82 ha	26,6 mW
Vallmoll	Soprema 1 mW	1,3 ha	0,9 mW
Vallmoll	Traxpo 2 mW	2,9 ha	1,8 mW
Vallmoll	Vallmoll 1	2,32 ha	0,997 mW
Valls	Valls	30 ha	23,7 mW
Vilabella	Les Tapioles 2	45 ha	15,5 mW
Vila-rodona	Les Clotes 	48,71 ha	25 mW
10	24	801 ha	597,537 MW

 En tramitació
  Viable
  Autorització administrativa sol·licitada
  DIA desfavorable

Font: elaboració pròpia a partir de les dades publicades pel Departament de Medi Ambient i Sostenibilitat al visor ambiental i a l'Hipermapa

TERME MUNICIPAL	Comarca	Nom de la instal·lació	Estat	Núm. d'aerogeneradors	Potència de generació	Altura aprox. aerogeneradors
Cabra del Camp	Conca de Barberà	La Voltorera		10	16 MW (10x1,6 MW)	105 m
				10 AEROGENERADORS	16 MW	

 En funcionament

Així doncs, entenem que a l'afectació que comportarien la PSFV PARSOSY LES PIEDRES FV3 cal afegir-hi l'efecte sumatori de la resta d'instal·lacions eòliques i fotovoltaïques projectades o que ja hi ha en funcionament en les proximitats de la zona afectada per aquest projecte. La dita popular "de gotes d'aigua es fan els rius" ens adverteix de la necessitat de tenir en compte aquest efecte acumulatiu.

Avaluar de manera individual i aïllada els projectes impedeix veure la magnitud global de l'impacte ambiental que tindran sobre la zona. Les afectacions al medi es presenten com a efecte de l'addició de tots els projectes i, en conseqüència, la PSFV PARSOSY LES PIEDRES FV3 i la resta dels projectes de la zona haurien de ser avaluats segons l'annex I de la *Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental* (individualment no tenen més de 50 MW de potència, però la seva afectació ambiental conjunta els supera amb escreix).

Per la qual cosa, instem al Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, així com a l'Oficina de Gestió Empresarial (OGE), del Departament d'empresa i Coneixement de la Generalitat de Catalunya, que en virtut de l'article 57 de la *Llei 39/2015, del procediment administratiu comú de les administracions públiques*, es tramitin els projectes solars fotovoltaics PSF Parsosy Alyce FV1, PSF Parsosy Alyce FV2, PSF Parsosy Las Piedres FV3 i PSF Parsosy Las Piedres FV4 tenint en compte la seva afectació conjunta, d'acord amb el següent precepte:

"Article 57. Acumulació.

L'òrgan administratiu que iniciï o tramiti un procediment, independentment de quina hagi estat la forma de la seva iniciació, pot disposar, d'ofici o a instància de part, la seva acumulació a d'altres amb els quals guardi identitat substancial o íntima connexió, sempre que sigui el mateix òrgan qui hagi de tramitar i resoldre el procediment. Contra l'acord d'acumulació no és procedent cap recurs."

La invocació d'aquesta norma queda contemplada a la Disposició addicional onzena de la *Llei 21/2013, d'avaluació ambiental*:

"Disposició addicional onzena.

Acumulació de procediments d'avaluació de l'impacte ambiental. Amb caràcter general, cada procediment d'avaluació de l'impacte ambiental s'ha de referir a un únic projecte. No obstant això, l'òrgan ambiental, pot acordar l'acumulació de procediments quan es donin les circumstàncies assenyalades a l'article 73 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú. Disposició addicional dotzena. Règim supletori. En tot el que no preveu aquesta Llei s'aplica, quan sigui procedent, la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú."

En el benentès que la *Llei 30/1992* queda derogada per la *Llei 39/2015, del procediment administratiu comú de les administracions públiques*, també com a legislació bàsica d'aplicació general.

La mateixa Carta Magna en el seu article 45, epígrafs 1 i 2, insta als poders públics a vetllar per la protecció del medi ambient.

"Article 45

1. Tothom té dret a disposar d'un medi ambient adequat per al desenvolupament de la persona, i el deure de conservar-lo.

2. Els poders públics vetllaran per la utilització racional de tots els recursos naturals, a fi de protegir i millorar la qualitat de la vida i defensar i restaurar el medi ambient, amb el suport de la indispensable solidaritat col·lectiva."

La Comisió Europea en el seu "**Documento de orientación sobre los proyectos de energía eólica y la legislación de la UE sobre protección de la naturaleza**" i per analogia sobre els projectes d'energia fotovoltaica fa les següents reflexions sobre l'avaluació dels efectes acumulatius de diferents projectes en una mateixa zona:

"Un plan o proyecto eólico puede actuar en combinación con otros planes y proyectos y dar lugar a efectos acumulativos en los hábitats o las especies protegidos de la UE.

Los efectos acumulativos en el medio ambiente pueden definirse como los efectos para el medio ambiente causados por la acción combinada de actividades pasadas, presentes y futuras. Aunque los efectos de un proyecto pueden no ser significativos,

los efectos combinados de varios proyectos juntos pueden serlo. Los efectos acumulativos son muy importantes para el despliegue de la energía eólica, debido al número cada vez mayor de solicitudes para la producción de energía eólica y el aumento previsto de la capacidad en los próximos años (véase el capítulo 1 sobre la política de energía eólica).

Considerando que la evaluación de los efectos acumulativos de los planes y proyectos es un requisito previsto en el artículo 6, apartado 3, de la Directiva sobre los hábitats, así como en virtud de las Directivas EEM y EIA (anexos III y IV), a continuación, se describen los principios clave para esta evaluación relacionada con el desarrollo de la energía eólica.

En primer lugar, con arreglo al artículo 6, apartado 3, **la disposición relativa a los efectos combinados se aplica tanto a la evaluación previa como a la evaluación adecuada.**

En segundo lugar, la disposición relativa a los efectos combinados se aplica a los planes o proyectos **concluidos, autorizados pero sin terminar** o propuestos. Además de los efectos de los planes o proyectos que son el objeto principal de la evaluación, puede ser conveniente considerar los efectos de los planes y proyectos ya concluidos. Si bien los planes y proyectos concluidos están en sí mismos excluidos de las obligaciones de evaluación del artículo 6, apartado 3, no deja de ser importante tenerlos en cuenta al evaluar los efectos de un plan o proyecto actual para determinar si, combinado con aquellos, puede dar lugar a algún tipo de efecto acumulativo. Normalmente, los efectos de los planes y proyectos ya terminados forman parte de las condiciones de referencia del lugar que se toman en consideración en esta etapa (véase el capítulo 3.3). Los planes o proyectos autorizados en el pasado pero que aún no se han llevado a cabo o todavía no han concluido deben incluirse en el examen de los efectos combinados. Por lo que respecta a otros planes o proyectos que hayan sido propuestos, por motivos de seguridad jurídica, parece adecuado limitar la disposición sobre los efectos combinados a los planes y proyectos que hayan sido propuestos, es decir, aquellos respecto de los que se haya presentado una solicitud de autorización o consentimiento (véase el capítulo 4.5.3).

Además, es importante señalar que la evaluación de los efectos acumulativos **no se limita a la evaluación de planes o proyectos similares** relativos al mismo sector de actividad (por ejemplo, una serie de parques eólicos). La evaluación debe incluir todos los tipos de planes o proyectos que, en combinación con el parque eólico o plan de energía eólica objeto de consideración, puedan tener un efecto significativo.

Del mismo modo, en la evaluación deben contemplarse los efectos acumulativos no solo entre proyectos por una parte y planes por otra parte, sino también entre proyectos y planes (y viceversa). Por ejemplo, puede que un nuevo proyecto para la construcción de un parque eólico cerca de un espacio Natura 2000 no tenga en sí mismo efectos perjudiciales para el lugar y que, sin embargo, al examinarlo en combinación con un proyecto de infraestructuras de transporte ya autorizado en la misma zona, los efectos combinados resulten lo suficientemente significativos como para ser perjudiciales para el lugar. Por el contrario, es posible que un plan en sí mismo no tenga efectos significativos para un espacio Natura 2000, pero que, analizado en combinación con un importante proyecto de desarrollo ya propuesto o autorizado y que no esté incluido en dicho plan, el resultado de la evaluación pueda ser diferente (véase el capítulo 4.5.3).

Definir el alcance espacial adecuado en el contexto de los efectos acumulativos puede ser difícil, en particular cuando se analizan los efectos en las aves migratorias y los murciélagos. Como se mencionó en el capítulo 3.2 (determinación del alcance), se recomienda que las autoridades competentes y los promotores colaboren con las partes interesadas para definir el ámbito de la evaluación.

Un reto clave en la evaluación de los efectos acumulativos es comprender cómo se acumulan los efectos, cuáles son los umbrales ecológicos importantes y cuándo se superan. En efecto, este es un tema complejo y debe reconocerse que existen muchas incertidumbres. Además, todas las incertidumbres relacionadas con el reto de evaluar la significación (véase el capítulo 3.5) también son importantes para la evaluación de los efectos acumulativos, pero ahora la complejidad es aún mayor. Por ejemplo:

- Aún se sabe muy poco acerca de los efectos en la población. La evaluación de los efectos acumulativos está limitada por los conocimientos básicos de la dinámica de las poblaciones (por ejemplo, ¿cuánto espacio necesitan determinadas especies? ¿Pueden encontrar con facilidad otros lugares para buscar alimento?). Especialmente para los proyectos de energía eólica marinos, es difícil investigar los efectos en las poblaciones de murciélagos, aves y mamíferos marinos.
- Es difícil comprender el grado de presión general en los receptores (por ejemplo, pesca, contaminación, ruido, etc.). Resulta complicado tener en cuenta las distintas presiones derivadas de diferentes actividades de forma acumulativa en una zona.
- No es fácil predecir la manera en que las distintas especies utilizarán el paisaje terrestre o marino cuando hay muchos proyectos diferentes.
- No siempre está claro cómo tratar los proyectos pequeños cuando hay un proyecto grande cercano que automáticamente dominaría todas las nociones de impacto acumulativo. Sin embargo, a menudo se olvida que los proyectos descartados debido a la ausencia de efectos significativos siempre contribuyen a los efectos acumulativos.
- Otro aspecto que contribuye a la complejidad de la realización de las evaluaciones de efectos acumulativos es la **falta de datos**, no solo sobre los efectos (por ejemplo, mortalidad, desplazamiento), sino también sobre las actividades que deben tenerse en cuenta: con frecuencia, los datos del seguimiento posterior no se almacenan en una base de datos pública y rara vez se tratan de una manera que permita incorporar información útil (por ejemplo, patrones, eficacia de las medidas) en futuras evaluaciones de planes o proyectos.
- En los Estados miembros que no cuentan con orientaciones nacionales sobre cómo llevar a cabo el seguimiento posterior, hay un problema de metodologías incompatibles (y lo mismo ocurre en contextos transfronterizos).
- Existe una escasez general de bases de datos públicas que ofrezcan una visión general del espacio de las actividades actuales y previstas e información sobre sus principales características [por ejemplo, número de turbinas eólicas, altura de las turbinas, ubicación exacta, vínculos con los sistemas de información geográfica (SIG), etc.].
- Por último, un desafío común relacionado con la realización de evaluaciones de efectos acumulativos es cómo **atribuir la «carga» de los efectos acumulativos** cuando el desarrollo del proyecto se lleva a cabo de forma secuencial. El enfoque principal actual se basa en el principio de orden de llegada, lo cual implica que el último proyecto debe tener en cuenta todos los efectos de todos los proyectos anteriores. En consecuencia, los planes y proyectos adicionales a aquellos que ya estén autorizados en la misma zona corren un mayor riesgo de ser rechazados debido al riesgo más elevado de efectos significativos.

A pesar de todos estos desafíos, los posibles efectos acumulativos deben evaluarse utilizando datos de referencia sólidos y no deben basarse solo en criterios cualitativos.

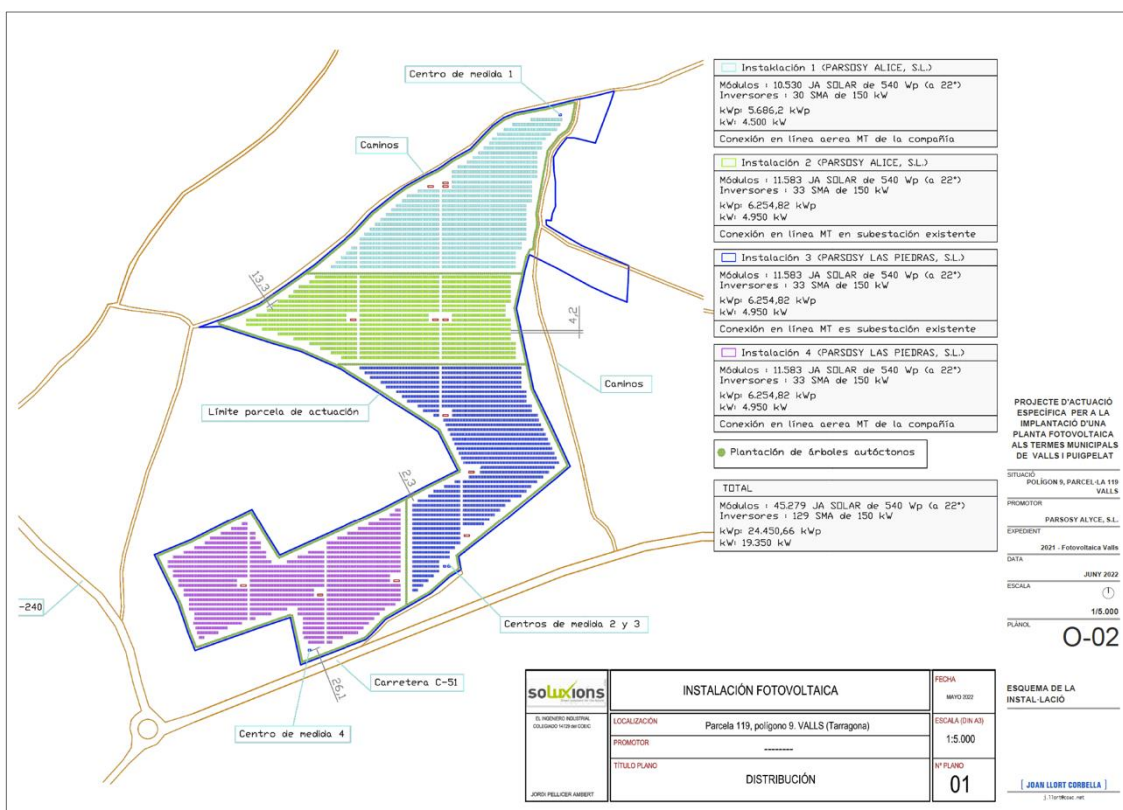
Asimismo, es necesario que estos efectos se contemplen como parte integrante del conjunto de la evaluación y no como un mero «apunte secundario» al final del proceso de evaluación.

La investigación para el desarrollo de enfoques sólidos para la evaluación del impacto acumulativo se está intensificando, sobre todo en relación con la energía eólica marina. Cabe esperar que se publiquen más orientaciones en los próximos años.”

Les afectacions al medi es presenten, com a efecte de l'addició dels projectes. És per tot el que s'ha exposat, que creiem que l'organisme competent en la tramitació administrativa del projecte (Generalitat de Catalunya – Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural – Departament d'Empresa i Coneixement) hauria de poder detectar, analitzar i avaluar totes aquestes irregularitats administratives, vetllant així per la legalitat vigent emmarcada principalment sota el *Decret Llei 16/2019, de mesures urgents per l'emergència climàtica i l'impuls a les energies renovables*, de manera que la transició energètica que s'impulsi, sigui realment justa socialment i ambiental.

3.- Fragmentació de projectes

A banda de la mateixa central solar fotovoltaica PARSOSY LAS PIEDRAS FV3, que tindria una potència de 6,25 MWp (11.583 panells X 540 Wp/panell) i ocuparia una superfície de 6,9 ha, cal tenir present que s'ha projectat, també simultàniament, l'autorització administrativa de tres altres grans projectes de centrals solars fotovoltaïques de grans dimensions i confrontants amb el projecte ara tractat . Aquests porten per nom PARSOSY ALICE FV1, PARSOSY ALYCE FV2, i PARSOSY LAS PIEDRAS FV4, que tindrien una potència màxima conjunta de 24,45 MWp i ocuparien una superfície de 31,6 ha. En el mateix plànols de l'expedient podem veure la fragmentació evident d'un projecte que és una unitat per la ubicació, és una unitat pel que fa als promotors, és una unitat en el que són els estudis tècnics pràcticament idèntics dels quatre projectes... i que finalment es presenta fragmentat en quatre projectes i es demana autorització administrativa pels quatre projectes.

A m3s tenim que considerar que la finca 3s tamb3 una unitat en el que fa refer3ncia a les inscripcions Registrals i Cadastrals. Adjuntem les dades facilitades pels mateixos informes t3cnics.

Poligon	Parcel·la	Refer3ncia cadastral	Superficie total s. Cadastre	Superficie afectada per l'3mbit	Sup. destinada a parc fotovoltaic
9	119	43163A009001190000UU	324.797 m2	316.102 m2	279.158 m2
Superficie total			324.797 m2	316.102 m2	279.158 m2

Aix3 doncs, a tota l'afectaci3 que comportaria la central solar fotovoltaica Parsosy Las Piedras FV3, creiem que cal contemplar la necessitat que s'hi adhereixin els projectes de centrals solars fotovoltaiques Parsosy Alice FV1, Parsosy Alyce FV2, y Parsosy Las Piedras FV4. Projectes que es trobarien tots confrontants a l'actual projecte que s'al·lega.

A causa de la proximitat i similitud de caracter3stiques que es mantenen entre els quatre projectes (que posteriorment s'analitzaran en detall), comporta pensar **que es podria tractar d'una possible fragmentaci3 administrativa del projecte**, procediment que com veurem, s'ha produ3t diverses vegades arran de l'aprovaci3 del Decret Llei 16/2019, i que 3s utilitzat per les promotores per tirar endavant macroprojectes d'una gran quantitat d'hect3rees i pot3ncia, per3 que degut a la legislaci3 vigent del mateix Decret Llei 16/2019, de mesures urgents per l'emerg3ncia clim3tica i l'impuls a les energies renovables, han de fragmentar i dividir perqu3, en cas contrari, requeririen d'una avaluaci3 d'impacte ambiental molt m3s exhaustiva.

Pels fets que a continuació es detallen, creiem que la Generalitat hauria d'examinar els expedients notificats per les empreses que han tirat endavant els 4 projectes (Parsosy Alice FV1, Parsosy Alice FV2, Parsosy Las Piedras FV3, i Parsosy Las Piedras FV4), i en cas que, efectivament, es tracti d'un cas de fragmentació administrativa, es dictaminí el seu emplaçament en dependència d'aquest **FRAU DE LLEI**.

Així doncs, les principals característiques dels projectes que presentarien fragmentació administrativa són:

- Els promotors dels projectes, són els mateixos en cada un dels quatre projectes, el tècnic redactor és el mateix pels quatre projectes, i l'equip d'enginyeria és el mateix, per tant, s'evidencia la total unitat en la redacció i plantejaments, i fins i tot els quatre projectes se signen el mateix dia i hora.

PROMOTOR

PARSOSY ALYCE SL

TÈCNIC REDACTOR

Joan Llort Corbella

INGENIERIA

SOLUXIONS EFFICIENT ENERGY, S.L.

CIF B-88284435

INGENIERO DIRECTOR:

JORDI PELLICER AMBERT

- Les subestacions elèctriques i línia d'evacuació a través de la qual s'evacuaria l'energia produïda per Parsosy Las Piedras FV3, serien exactament les mateixes que les altres tres centrals solars fotovoltaïques Parsosy Alice FV1, Parsosy Alyce FV2 y Parsosy Las Piedras FV4.

A banda d'aquests conceptes, que són clarament idèntics i, per tant, s'observa una clara relació entre els quatre projectes, hi ha moltes altres similituds. De fet, els dos propis documents de "Projecte administratiu", on es descriuen les característiques dels projectes, es veu una clara "identitat substancial" a l'hora d'estructurar la documentació (*els documents presentats presenten la mateixa tipologia de format, numeració, i fins i tot tenen una gran semblança en el mateix posicionament dels diferents apartats*), i de les mateixes característiques de les infraestructures.

Aquesta estratègia, la fragmentació administrativa, s'ha dut a terme reiteradament per les empreses que presenten projectes d'implantació d'energia eòlica i fotovoltaïca i és un frau de llei.

D'aquesta manera, el projecte que hauria d'estar avaluat segons l'annex I de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, passa a estar avaluat com a un projecte comprès dins el nou Decret 16/2019, de mesures urgents per a l'emergència

climàtica i l'impuls a les energies renovables, el que considerem que és totalment il·lícit quant a afectacions i avaluació, precisament, de l'IMPACTE AMBIENTAL.

En aquest cas el sumatori dels quatre projectes s'ha de considerar UN ÚNIC PROJECTE. Considerant que, d'acord amb el DL 16/2019, art. 6.1.a. es consideren "*Plantes solars fotovoltaïques: instal·lacions de producció d'electricitat a partir de l'energia solar mitjançant l'efecte fotoelèctric, amb autoconsum o sense, d'una potència superior a 100 kW i inferior o igual a 50 MW*", el fet que estigui dividit en quatre projectes respon a la voluntat de fragmentar la producció d'energia en frau de llei per evitar la competència estatal i, alhora, de relativitzar l'impacte que tot el conjunt és, no només agressiu, sinó contrari a la llei.

Per la qual cosa, instem al Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural, així com a l'Oficina de Gestió Empresarial (OGE), del Departament d'empresa i Coneixement de la Generalitat de Catalunya, que en virtut de l'article 57 de la Llei 39/2015, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, es tramitin els projectes solars fotovoltaïcs Parsosy Alice FV1, Parsosy Alice FV2, Parsosy Las Piedras FV3 i Parsosy Las Piedras FV4 com un únic projecte, d'acord amb al següent precepte:

"Article 57. Acumulació.

L'òrgan administratiu que iniciï o tramiti un procediment, independentment de quina hagi estat la forma de la seva iniciació, pot disposar, d'ofici o a instància de part, la seva acumulació a d'altres amb els quals guardi identitat substancial o íntima connexió, sempre que sigui el mateix òrgan qui hagi de tramitar i resoldre el procediment. Contra l'acord d'acumulació no és procedent cap recurs."

La invocació d'aquesta norma queda contemplada a la Disposició addicional onzena de la Llei 21/2013, d'avaluació ambiental:

"Disposició addicional onzena.

Acumulació de procediments d'avaluació de l'impacte ambiental. Amb caràcter general, cada procediment d'avaluació de l'impacte ambiental s'ha de referir a un únic projecte. No obstant això, l'òrgan ambiental, pot acordar l'acumulació de procediments quan es donin les circumstàncies assenyalades a l'article 73 de la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú. Disposició addicional dotzena. Règim supletori. En tot el que no preveu aquesta Llei s'aplica, quan sigui procedent, la Llei 30/1992, de 26 de novembre, de règim jurídic de les administracions públiques i del procediment administratiu comú."

En el benentès que la Llei 30/1992 queda derogada per la Llei 39/2015, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, també com a legislació bàsica d'aplicació general.

Tal com estableix el precepte legal relatiu a l'acumulació, en la tramitació d'aquest projecte solar fotovoltaïc és relativament senzill establir l'"identitat substancial" i la "íntima connexió" dels projectes tramitats en temps, espai i forma, tal com s'ha pogut observar anteriorment.

4.- Consideracions jurídiques

Segon la *Llei 3/2017, de 15 de febrer, Agrària de Catalunya* les terres de conreu són considerades un bé comú de la societat i estan protegides per diverses lleis i normatives, com ara la *Llei Agrària de Catalunya*. La instal·lació del Parc Solar Fotovoltaic en aquestes terres afecta negativament la producció agrícola i, per tant, posar en perill la seguretat alimentària. Així mateix, la conversió de terres de conreu en terres destinades a la producció d'energia solar té un impacte negatiu en l'ús sostenible dels recursos naturals.

Segons la *Llei 16/2017, d'1 d'agost, del canvi climàtic* la instal·lació d'un parc solar en terres de conreu també podria tenir un impacte negatiu en l'entorn natural, ja que podria afectar la fauna i flora autòctona. A més, la construcció del parc solar i la seva posterior operació generarà contaminació acústica i lumínica, afectant negativament la salut i el benestar de les persones que viuen a prop del parc solar.

Segons *Directiva 92/43/CEE del Consell, de 21 de maig de 1992, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres*, la instal·lació d'un parc solar té un impacte negatiu en la biodiversitat de la zona, ja que podria implicar la destrucció de l'hàbitat natural d'espècies protegides. Així doncs, la implantació del projecte entraria en conflicte amb la normativa europea i estatal de protecció de la biodiversitat.

La instal·lació de parc solars en terrenys agraris a Catalunya pot contravenir diverses lleis i directrius de la Unió Europea. La *Llei 16/2017, d'1 d'agost, del canvi climàtic de Catalunya* estableix que "la gestió dels recursos naturals i la planificació territorial han de ser coherents amb l'objectiu de lluitar contra el canvi climàtic i han de garantir la protecció dels recursos naturals i de la biodiversitat". Això significa que la protecció dels recursos naturals i de la biodiversitat ha de ser una consideració primordial en qualsevol decisió que afecti el territori.

Així mateix, la *Llei 3/2017, de 15 de febrer, Agrària de Catalunya*, estableix que el sòl agrícola és un bé de domini públic que ha de ser protegit, promogut i utilitzat de manera sostenible, per garantir la producció agrícola i la biodiversitat.

D'altra banda, la *Directiva 92/43/CEE del Consell, de 21 de maig de 1992, relativa a la conservació dels hàbitats naturals i de la fauna i flora silvestres*, estableix que "els estats membres han de prendre les mesures necessàries per mantenir o, si cal, restablir els hàbitats naturals i les espècies de la fauna i flora silvestres de l'Annex I en un estat de conservació favorable". La instal·lació del Parc Solar Fotovoltaic en terrenys agraris afecta negativament la biodiversitat i els hàbitats naturals de la fauna i flora silvestres, especialment si això implica la desforestació o la degradació del sòl. A més, la instal·lació d'infraestructures en terrenys agraris pot tenir un impacte negatiu en la producció agrícola, especialment si els terrenys afectats són productius.

L'article 17.3 de la *Llei 24/2013* estableix que les empreses elèctriques només poden obtenir les autoritzacions per a la construcció de les instal·lacions necessàries per al subministrament d'energia elèctrica si s'han complert els requisits establerts per la normativa en matèria d'ordenació del territori i urbanisme. Això significa que si la construcció del Parc Solar Fotovoltaic en terrenys agraris no compleix els requisits establerts per la normativa en matèria d'ordenació del territori i urbanisme, les empreses elèctriques no poden obtenir les autoritzacions necessàries per a la seva construcció. L'article 27 de la mateixa llei estableix que els terrenys agraris són considerats sòl no urbanitzable, i només es poden realitzar actuacions excepcionals en aquests terrenys en casos excepcionals, com ara en el cas d'infraestructures d'interès públic. Així mateix, la llei estableix que s'han d'aplicar mesures de protecció dels valors mediambientals i culturals dels terrenys agraris. Això significa que la construcció de

parcs solars en terrenys agraris només es pot dur a terme en casos excepcionals, i només si es compleixen les mesures de protecció necessàries.

L'article 45 de la *Llei 24/2013* estableix que les empreses elèctriques estan obligades a complir amb les mesures de protecció mediambiental i la legislació vigent en matèria de gestió de residus, així com a respectar els drets de propietat i la integritat física dels terrenys on es construeixen les instal·lacions. Això significa que si la construcció de Parc Solar Fotovoltaic en terrenys agraris no compleix les mesures de protecció mediambiental i la legislació vigent en matèria de gestió de residus, o si afecta els drets de propietat i la integritat física dels terrenys agraris, les empreses elèctriques no poden obtenir els permisos corresponent per executar el seu projecte.

L'article 4 del *Reial Decret 413/2014* estableix que "la implantació d'instal·lacions de producció d'energia elèctrica a partir de fonts d'energia renovable en terrenys agrícoles s'ha de sotmetre al procediment d'informació pública previ establert en l'article 24 de la *Llei 24/2013, de 26 de desembre, del sector elèctric*", el qual implica que els titulars d'aquestes instal·lacions han de proporcionar informació detallada i justificada sobre la seva ubicació, impacte ambiental i social, entre altres qüestions, als propietaris i afectats dels terrenys agraris on es preveu la instal·lació.

A més a més, l'article 16 del mateix decret estableix que "es pot denegar l'autorització per a la connexió a la xarxa d'instal·lacions de producció d'energia elèctrica a partir de fonts d'energia renovable en cas que no es compleixi amb els requisits establerts en aquest Reial Decret, en especial els relatius a la compatibilitat ambiental i territorial de la instal·lació". La instal·lació de parcs solars en terrenys agraris podria impactar negativament en l'entorn ambiental i territorial, així com en les activitats agrícoles que es realitzen en aquests terrenys. Així mateix, la falta de justificació adequada per part dels titulars de les instal·lacions sobre la seva ubicació i impacte podria ser considerada una falta de compliment dels requisits establerts en el *Reial Decret 413/2014*.

El *Reial Decret 1955/2000, d'1 de desembre*, estableix els procediments per a l'autorització d'instal·lacions de producció, transport i distribució d'energia elèctrica. En concret, l'article 20 d'aquest decret estableix que les instal·lacions d'aquest tipus han de respectar les disposicions aplicables en matèria urbanística i de medi ambient. En el cas de la instal·lació de parcs solars en terrenys agrícoles, s'haurà de tenir en compte la normativa urbanística i ambiental vigent en la zona on es vol instal·lar. Això inclou la possible afectació de zones protegides, l'impacte ambiental de l'obra i la seva relació amb altres activitats del territori. Cal destacar que, segons l'article 25 del mateix decret, en el cas que es requereixi una autorització administrativa per a l'execució de l'obra, aquesta estarà subjecta a l'obtenció prèvia de les autoritzacions sectorials pertinents, entre les quals poden incloure's les autoritzacions ambientals i urbanístiques.

El *Reial Decret 1955/2000* estableix la necessitat de respectar la normativa urbanística i ambiental vigent per a l'autorització d'instal·lacions de producció, transport i distribució d'energia elèctrica. En el cas de la instal·lació de parcs solars en terrenys agrícoles, això implica tenir en compte les possibles afectacions a zones protegides i l'impacte ambiental de l'obra, entre altres factors.

L'article 12 del *Decret llei 16/2019* estableix la necessitat de garantir la biodiversitat i la conservació dels ecosistemes en les activitats relacionades amb les energies renovables. Així, s'estableix que s'haurà de realitzar una avaluació ambiental estratègica per avaluar els impactes ambientals de les instal·lacions d'energies

renovables en zones amb alta biodiversitat o protegides. D'altra banda, l'article 19 estableix la necessitat de **prioritzar les actuacions en matèria d'energies renovables en terrenys urbans o industrials degradats, evitant la seva instal·lació en terrenys agrícoles o forestals**. La instal·lació del Parc Solar Fotovoltaic en terrenys agrícoles no està en línia amb la protecció de la biodiversitat ni amb la prioritat de la utilització de terrenys urbans o industrials degradats per a la instal·lació d'energies renovables.

La *Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental* estableix el marc legal per a la protecció del medi ambient en la planificació i execució de projectes, plans i programes que puguin afectar el territori o els recursos naturals. En aquest sentit, ens trobem diversos articles que proporcionen arguments jurídics en contra del Parc Solar Fotovoltaic en terrenys agraris, com ara:

- Article 7, que estableix que s'han d'avaluar els efectes directes i indirectes d'un projecte en el medi ambient, així com les seves possibles interaccions amb altres projectes i activitats.
- Article 11, que indica que, en cas que l'avaluació ambiental determini que un projecte pot tenir efectes significatius en el medi ambient, s'ha de procedir a una avaluació ambiental ordinària.
- Article 14, que estipula que s'han de considerar alternatives al projecte en qüestió, com ara l'ús de tecnologies més sostenibles o la relocalització del mateix.
- Article 16, que estableix que els promotors del projecte han de garantir que les mesures preventives, correctores i compensatòries es duran a terme per evitar, reduir o compensar els efectes negatius en el medi ambient.

La *Llei 3/2012, de 22 de febrer, de modificació del text refós de la Llei d'urbanisme aprovada pel Decret Legislatiu 1/2010, de 3 d'agost*, estableix diverses disposicions en relació a la planificació urbanística i la gestió dels recursos naturals en terrenys agraris. A continuació es citen alguns articles que proporcionen arguments jurídics en contra de la instal·lació de parcs solars en terrenys agraris:

- Article 6.1.b): Aquest article estableix que els plans urbanístics han de garantir la protecció dels recursos naturals, entre els quals s'inclouen els terrenys agraris.
- Article 8.3.b): Aquest article disposa que els plans urbanístics han de contemplar la protecció dels espais agraris i naturals.
- Article 10.2.c): Aquest article estableix que els plans urbanístics han de definir la distribució dels diferents usos del sòl, amb especial atenció als usos agraris i als espais naturals.

És important destacar que la instal·lació de parcs solars en terrenys agraris pot suposar una alteració significativa dels recursos naturals i dels usos del sòl, afectant la seva protecció i gestió. Per això, és necessari valorar amb deteniment els impactes que aquest tipus d'instal·lacions poden tenir en el territori i la seva compatibilitat amb la planificació urbanística i la gestió dels recursos naturals.

El *Decret Legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'Urbanisme de Catalunya* estableix un marc normatiu per a la regulació dels usos del sòl i la gestió urbanística. Alguns articles que proporcionen arguments jurídics en contra de la instal·lació de parcs solars en terrenys agrícoles són:

- Article 9.3, que estableix que "la planificació urbanística haurà de respectar els valors i els objectius establerts en la planificació territorial i sectorial corresponents, garantir la protecció dels recursos naturals, culturals i paisatgístics i, en especial, dels sòls rústics amb aptitud agrícola, ramadera o forestal, així com la preservació del patrimoni rural i de les formes d'ocupació del territori associades".
- Article 15, que estableix les bases per a la classificació del sòl i les seves qualificacions urbanístiques. En concret, estableix que "els terrenys que, per les seves característiques, siguin aptes per a l'activitat agrícola, ramadera o forestal, es classifiquen com a sòl rústic".
- Article 17.1, que estableix que "la transformació d'un sòl rústic en sòl urbanitzable només serà possible quan la situació dels equipaments i serveis públics justifiqui la seva necessitat i es compleixi amb els requisits de l'ordenació territorial i urbanística". Això implica que la transformació d'un sòl rústic en sòl urbanitzable només es pot fer si es compleixen els requisits establerts per la normativa i si és justificable per la necessitat de serveis i equipaments públics.

La instal·lació de parcs solars en terrenys agrícoles no respecta la protecció dels sòls rústics amb aptitud agrícola, ramadera o forestal, ni la preservació del patrimoni rural i de les formes d'ocupació del territori associades, tal com estableix l'article 9.3 de la *Llei d'Urbanisme*. A més a més, es pot argumentar que aquests terrenys han de ser classificats com a sòl rústic, tal com estableix l'article 15, i que només poden ser transformats en sòl urbanitzable si es compleixen els requisits establerts per la normativa i si és justificable per la necessitat de serveis i equipaments públics, tal com estableix l'article 17.1.

La *Llei 8/2005, de 8 de juny, de protecció, gestió i ordenació del paisatge* estableix que "el paisatge és un bé comú que té un valor en si mateix i és patrimoni cultural que cal protegir, conservar i millorar" (Article 1). Així mateix, el paisatge "ha de ser preservat de qualsevol intervenció que el pugui afectar negativament" (Article 2). D'altra banda, l'article 17 de la llei estableix que s'han de considerar "incompatibles amb la protecció del paisatge aquelles activitats o instal·lacions que afectin el valor dels paisatges catalogats o que siguin contràries a les determinacions dels plans de paisatge". Per tant, en el cas de la instal·lació de parcs solars en terrenys agraris, s'hauria de garantir que aquesta activitat no afecta el valor del paisatge i està en consonància amb les determinacions dels plans de paisatge.

El *Decret 343/2006, de 19 de setembre, pel qual es desenvolupa la Llei 8/2005, de 8 de juny*, estableix les disposicions per a la regulació dels estudis i informes d'impacte i integració paisatgística. L'article 2.2 del decret estableix que "S'exclouen dels efectes de la present disposició aquelles actuacions que, per les seves característiques, siguin considerades d'interès públic o social per les administracions públiques competents, sempre que aquestes actuacions siguin autoritzades mitjançant procediments especials i específics que incloguin les mesures correctores i compensatòries que corresponguin". Així mateix, l'article 8 del mateix decret estableix la necessitat d'un informe complet d'impacte paisatgístic per a qualsevol actuació que tingui un impacte significatiu sobre el paisatge, incloent-hi la instal·lació de grans infraestructures com els parcs solars.

5.- Afectacions a la connectivitat ecològica

Els espais naturals protegits, i les àrees que conformen la Xarxa Natura 2000, són espais amb un potencial ecològic molt important i on s'aglomera una gran diversitat

d'espècies. Moltes d'aquestes espècies, però necessiten desplaçar-se i interactuar en diferents hàbitats al llarg de la seva vida, ja que d'aquesta forma s'aconsegueix una elevada diversitat biològica, fet que permet a les espècies evolucionar. En cas contrari, quan algunes d'aquestes espècies no aconseguen desplaçar-se a causa de diferents perturbacions, les poblacions poden experimentar un procés d'aïllament, de manera que no es produeix un intercanvi genètic entre poblacions d'altres àrees, i es poden acabar extingint. Per evitar aquesta pèrdua de biodiversitat, des de la mateixa Generalitat s'han dissenyat els "connectors biològics" que, al cap i a la fi, són àrees entre els diferents espais naturals protegits lliures d'una pressió antròpica accentuada (disminuint les perturbacions, s'assoleix un major èxit en els desplaçaments d'aquestes poblacions). Els aerogeneradors, les plantes solars, les línies d'alta tensió, i les grans infraestructures energètiques i viàries, poden actuar com grans perturbacions per al desplaçament de la fauna (principalment l'avifauna, però moltes altres espècies es veuen directament afectades), sent considerades grans barreres pel desplaçament d'aquestes poblacions.

Els projectes Parsosy Alyce FV1, Parsosy Alyce FV2, Parsosy Las Piedras FV3, i Parsosy Las Piedras FV4, tindran una afectació sobre la connectivitat ecològica de l'àmbit, tant en la fase de construcció (a causa de la pèrdua d'hàbitats, que pot suposar una disminució de la connectivitat ecològica), com en la fase d'explotació, ja que la presència dels panells solars suposarà una ocupació permanent del sòl.

A continuació s'ha elaborat una anàlisi del grau d'afectació del projecte sobre la connectivitat ecològica en termes generals, mitjançant cartografia (figura 1) de l'índex de connectivitat terrestre general.

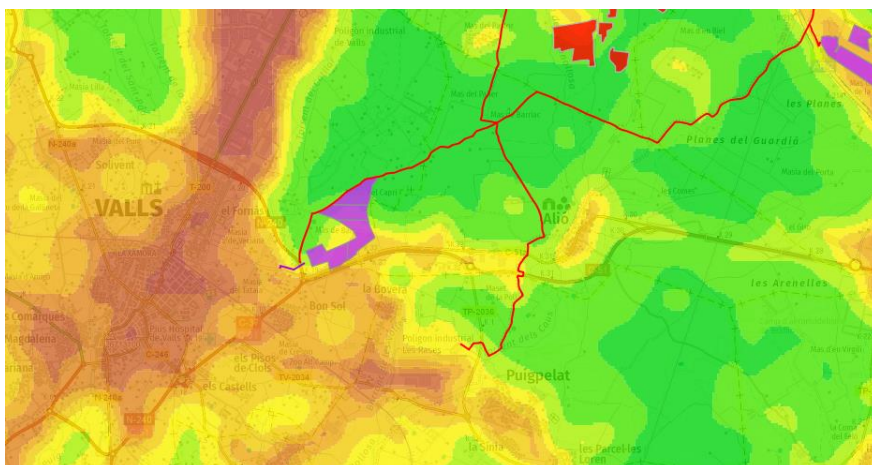

Figura 1. Mapa dels parcs de renovables amb l'índex de connectivitat terrestre general. Font: Hipermapa.

La zona nord dels quatre parcs solars, s'ubicaria en una zona amb índex de connectivitat d'entre 7 i 9. Les zones marcades amb colors vermells, taronges i grocs, es deuen a la presència d'infraestructures viàries. Tanmateix, a mesura que s'allunya aquesta barrera antròpica, s'observa que la connectivitat terrestre augmenta de forma molt significativa. La instal·lació de la central, podria provocar considerables afectacions en la connectivitat entre els espais naturals protegits que l'envolten.

Cal tenir en compte que a gran part de la plana del Camp de Tarragona, els valors d'aquest índex no solen passar de 9, i només arriben a aquests valors a les zones més obertes i amb poques infraestructures com en aquest cas. Així doncs, es considera que caldria preservar zones com ara l'àmbit on es projecta les plantes solars, d'aquestes instal·lacions.

6.- Afectacions a la biodiversitat

6.1. Afectacions a les aus

Encara que el projecte no es trobi dins dels espais protegits XN2000 o PEIN, la instal·lació podria afectar a algun valor natural que es refugia al seu interior, com ara rapinyaires, o espècies que es troben fora d'allí.

A l'Estudi d'Impacte Ambiental (EslA), concretament a l'apartat 3 (estudi de l'àmbit), s'anomenen algunes espècies que es poden trobar. No es referencia cap estudi per determinar les espècies presents. Per tant, caldria fer un estudi d'avifauna més precís.

Entre les aus rapinyaires es parla de l'àguila cuabarrada (*Aquila fasciata*), el falcó pelegrí (*Falco peregrinus*) i el duc (*Bubo bubo*). Cal tenir present que aquestes espècies figuren al catàleg del Decret 172/2022, de 20 de setembre, del Catàleg de fauna salvatge autòctona amenaçada i de mesures de protecció i de conservació de la fauna salvatge autòctona protegida. El duc i el falcó pelegrí figuren com a espècies protegides de la fauna salvatge autòctona (annex 2); l'àguila cuabarrada figura a l'annex 1, secció primera, com a espècie en perill d'extinció. Per tant, el nou decret indica que l'àguila cuabarrada no està ara en situació de vulnerabilitat sinó en perill d'extinció, la qual cosa fa que s'hagin de prendre totes les mesures per la seva protecció.

Tenint en compte que les centrals d'energies renovables poden ser molt perjudicials per a l'avifauna, és important fer un estudi de radio seguiment d'individus d'àguila cuabarrada. Això no s'ha fet en aquest cas, i es creu necessari, ja que la zona coneguda com Les Clotes, l'antic camp d'aviació de Valls, és una zona de cacera i alimentació de, com a mínim, una parella d'àligues cuabarrades.

En qualsevol cas, si no es fa un estudi de radio seguiment de les àguiles, almenys caldria fer un estudi específic per l'avifauna i els quiròpters, ja que la zona on es projecta el parc solar pot tenir espècies (a més de l'àguila cuabarrada), que han de ser tingudes molt en compte.

Una d'aquestes espècies que cal destacar és una espècie que no figura a l'EIA, però de gran importància: la terrerola vulgar (*Calandrella brachydactyla*). Espècie inclosa en l'annex 1 del decret 172/2022, de 20 de setembre, del Catàleg de fauna salvatge autòctona amenaçada i de mesures de protecció i de conservació de la fauna salvatge autòctona protegida, inclosa en la categoria **"En perill d'extinció"**.

Aquesta au és pròpia de les zones estepàries, que són d'una gran importància donat que hi viuen espècies molt amenaçades. En aquesta zona, on es va ubicar l'antic aeròdrom d'Alió, hi crien un mínim de tres parelles, sent de fet, un dels pocs nuclis reproductors que hi ha. Anteriorment, des de l'entitat ecologista GEPEC - EdC, es van aturar alguns concerts en aquesta zona, a causa del problema que suposaven per a aquesta espècie. L'espècie es troba en una situació crítica amb una davallada molt gran en la seva població. A Catalunya, aquesta espècie es troba majoritàriament a la plana de Lleida, però en els últims vint anys, ha presentat un descens poblacional d'un 95%, encara que darrerament ha augmentat lleugerament. Així i tot, a escala europea es troba en declivi. La figura 2 mostra una imatge d'aquest ocell, i la 3, el mapa de la seva distribució.

Figura 2. Imatge de la terrerola vulgar. Font: Servidor d'informació ornitològica de Catalunya (<http://www.sioc.cat/fitxa.php?sp=CALBRA>).

Figura 3. Mapa d'abundància de la terrerola vulgar. Es marca en roig la zona de Valls i Alió. Font: Servidor d'informació ornitològica de Catalunya (<http://www.sioc.cat/fitxa.php?sp=CALBRA>).

D'altra banda, el sisó (*Tetrax tetrax*), inclòs en l'annex 1 del Decret 172/2022 (en perill d'extinció) ha nidificat en aquesta zona coneguda com Les Clotes, l'antic camp d'aviació de Valls (figura 4).

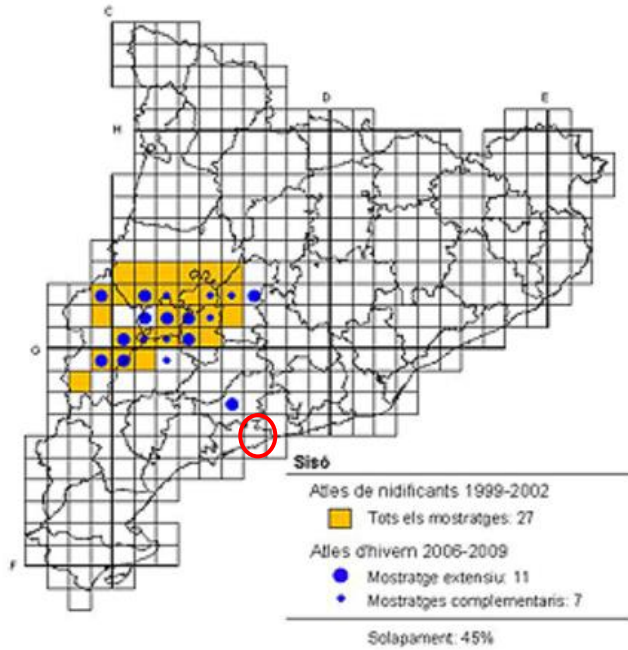

Figura 4. Mapa de distribució del Sisó. Es marca en roig la zona de Valls i Alió. Font: Servidor d'informació ornitològica de Catalunya. Atles d'ocells de Catalunya a l'hivern 2006-2009. (<http://www.sioc.cat/fitxa.php?sci=1&sp=TETRA>).

D'altres espècies d'interès són el torlit (*Burhinus oedicephalus*) o el gaig blau (*Coracias garrulus*). El gaig blau, inclòs en l'annex 2 del Decret 172/2022 (Espècies i subespècies incloses en la relació d'espècies protegides de la fauna salvatge autòctona i no incloses en el Catàleg de la fauna salvatge autòctona amenaçada) constitueix una petita població aïllada de gran interès biogeogràfic (figura 5); la desaparició de camps de cereals, conreus herbacis, guarets i conreus arboris pot perjudicar la situació actual d'aquesta espècie.

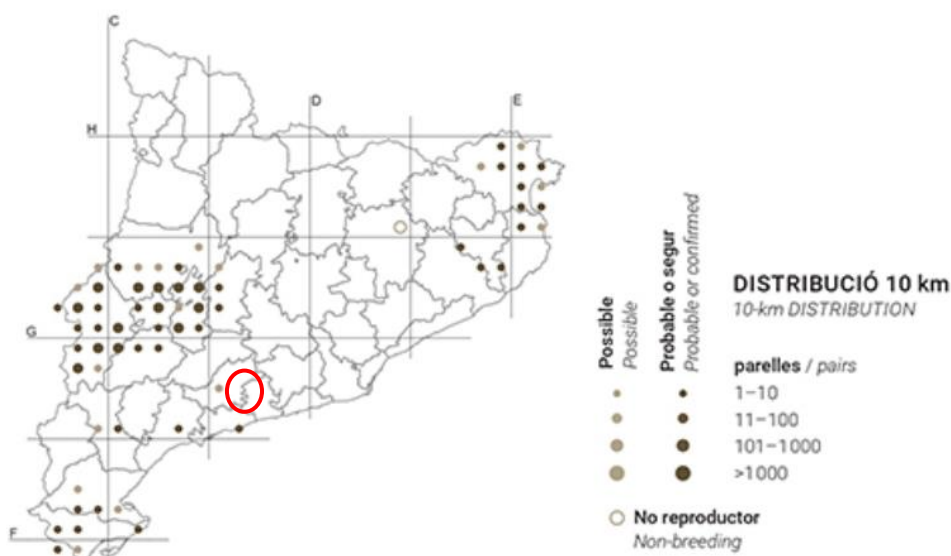

Figura 5. Mapa de distribució del Gaig blau. Es marca en roig la zona de Valls i Alió. Font: Servidor d'informació ornitològica de Catalunya. (<http://www.sioc.cat/fitxa.php?sci=0&sp=CORGAR>).

Cal destacar la presència ocasional de la ganga (*Pterocles alchata*), espècie declarada com a Vulnerable al Decret 172/2022, de 20 de setembre, del Catàleg de fauna salvatge autòctona amenaçada i de mesures de protecció i de conservació de la fauna salvatge autòctona protegida.

En el punt 4.2.2 Vectors receptors de les possibles afeccions, en l'apartat 5. Afecció a les comunitats faunístiques, es descriu que les espècies afectades són les espècies comunes d'un ambient estèpic, amb conreu de cereal. Aquesta fauna estèpica no s'ha descrit en profunditat a l'apartat de fauna, per tant, també es creu necessari la realització un estudi d'avifauna més precís.

Pel que fa a les mesures correctores o compensatòries, considerem que no poden compensar o mitigar el problema que la planta solar ocasionaria a les espècies. Cal tenir en compte que un problema que sol haver-hi amb plantes solars pel que fa a aus són els possibles impactes amb les tanques del parc o amb els panells solars. Respecte a això cal dir que la bibliografia mostra articles on es dubta de certes mesures, o bé considera que encara no hi ha dades per a valorar si funcionen realment (Serrano, D., Donàzar, J.A. y Urmeneta, A. 2022. *Impacto sobre la avifauna de los clústeres de energías renovables proyectados en la comarca de las Cinco Villas, provincia de Zaragoza*. Estación Biológica de Doñana (CSIC). Informe Inédito). Els impactes d'aus amb les plaques solars és un problema que s'ha detectat als Estats Units, i pot arribar a ser important en aus aquàtiques i en les que viuen en espais oberts. Pel que fa a Espanya no hi ha dades suficients, però es comencen a conèixer ja alguns casos. A l'anterior publicació es parla d'un altre problema referent a les aus estepàries: la pèrdua de territoris. Cal tenir en compte que l'últim informe global de la Plataforma Intergovernamental de Ciència i Política sobre Biodiversitat i Serveis Ecosistèmics (IPBES), l'anàloga en matèria de biodiversitat al Panell Intergovernamental sobre Canvi Climàtic (IPCC), va classificar els canvis en els usos del sòl com a impulsor més gran de la degradació de la naturalesa i pèrdua de biodiversitat (IPBES 2019). Al cas d'aquestes aus, s'ha de tenir en compte que han evolucionat en ambients oberts, i exhibeixen comportaments molt dependents de l'absència d'elements verticals que limitin la visió, amb la qual cosa aquest tipus d'instal·lacions constitueixen un problema de molt difícil solució.

En resum, la planta solar suposarà un problema per a l'espècie, donat que pot afectar a nivell de col·lisions amb els elements del parc solar, i al de pèrdua de territoris, sense possibilitat de ser realment corregit en mesures mitigadores.

6.2.- Afeccions als quiròpters

En aquest cas, l'Estudi d'Impacte Ambiental no detecta cap espècie de quiròpter en situació de vulnerabilitat o en perill d'extinció. Però, com abans, caldria un estudi específic per aquest grup de mamífers.

6.3.- Consideracions de la Ponència d'energies renovables

La Ponència d'energies renovables, en la sessió realitzada el dia 3 d'octubre de 2024, va emetre un informe en què al seu apartat 5 (Avaluació d'impacte ambiental d'acord amb els criteris de l'annex III) va determinar que les mesures compensatòries proposades pel promotor, tot i que eren interessants i ben elaborades, eren

insuficients. El promotor proposava unes superfícies de guaret i nidificació que no són suficients per mitigar l'impacte, més tenint en compte que la parcel·la adjacent on ha nidificat l'espècie el darrer període reproductor, és d'ús industrial. Finalment, a l'acord es determinen una sèrie de condicions, una de les quals és la següent:

*“Com a mesura compensatòria real i efectiva, **caldrà assegurar la protecció dels terrenys d'ús industrial – sòl urbanitzable delimitat – polígon industrial Les Clotes, al límit est de la instal·lació, al TM d'Alió, atesa la seva importància vital en el cycle reproductor de la terrerola i, que s'estudiïn formules urbanístiques en aquest sentit, ja sigui mitjançant una **Modificació puntual de planejament per requalificar els terrenys i/o via propostes de caire similar, que permetin la seva protecció ecològica i ambiental.**”***

Aquesta condició fa que la viabilitat final de la planta solar no depengui del promotor o de l'Administració que resol, y en qualsevol cas, aquesta entitat entén que no es pot donar l'autorització administrativa prèvia ni la de construcció en aquestes condicions. Així, s'ha d'arribar a algun tipus de requalificació urbanística per tal de complir aquestes condicions, cosa que no és evident i que requereix un treball per part de l'Administració competent en urbanisme, y l'Ajuntament implicat (Alió). Aquesta dificultat en aconseguir la protecció d'aquests terrenys almenys de forma relativament ràpida, implica una dificultat que impossibilita l'autorització d'aquesta planta solar.

7.- Afectacions als espais agraris, a l'economia rural i a la resiliència davant el canvi climàtic

A Catalunya és vigent la Llei 3/2019, del 17 de juny, dels espais agraris. A l'article 2 s'enumeren les finalitats d'aquesta llei. Concretament al seu apartat d) posa:

d) Reconèixer l'espai agrari i l'entorn rural com a béns d'interès general per a la població, en el marc d'un mercat global.

Per tant, cal considerar l'espai agrari on s'ubica el projecte de la planta solar com un bé d'interès general, la qual cosa dona a entendre la importància de preservar els espais agraris.

El Decret Llei 16/2019, de 26 de novembre, de mesures urgents per a l'emergència climàtica i l'impuls a les energies renovables, té en compte el valor agronòmic dels sòls a l'hora de determinar les ubicacions de les plantes solars. En aquest sentit, no és evident que l'ocupació dels sòls per una instal·lació solar fotovoltaica, sigui millor que la seva utilització agrícola. En aquest cas, no es contempla cap mena d'aprofitament agrivoltaic, de manera que aquests espais cultivats (més de 27 hectàrees entre aquesta planta solar i les tres veïnes) s'acabarien perdent. Ja que l'agricultura en aquestes condicions és incompatible amb la planta solar, sembla clar que no hi ha cap mesura mitigadora que pugui evitar aquest fet. Com ja s'ha mencionat en aquesta al·legació les zones agrícoles no són les zones més adequades per aquestes instal·lacions, sinó les zones industrials i periurbanes, on els impactes sobre el medi ambient i l'agricultura són mínims o nuls.

Cal no oblidar que la substitució dels cultius al món rural per plantes d'energia renovables, no necessàriament implica una millora econòmica. Lògicament, la situació econòmica millorarà al cas dels particulars que puguin llogar o vendre les seves terres a un promotor. Però possiblement això no serà la tendència general al lloc on

s'implanti la central energètica. En aquest sentit, hi ha alguns estudis que mostren dades que cal tenir en compte.

Un equip de la Facultat de Geografia de la Universitat Rovira i Virgili (URV) de l'any 2014 (Saladié, S. (2014): *Impacte econòmic de les centrals eòliques en els pressupostos municipals a Catalunya. Estudi comparatiu*. Lleida: Associació de Municipis Eòlics de Catalunya, Ajuntament de la Granadella, i Pagès Editors), va fer un estudi sobre l'efecte de les renovables a l'economia rural. En aquest es va veure que, per als municipis amb parcs eòlics a Catalunya, l'impacte de les instal·lacions sobre els pressupostos municipals, no era massa elevat: s'aportava poc als municipis en diners i llocs de treball (menys de l'1% de la població treballava en aquestes instal·lacions). Això implica que no es poden solucionar problemes estructurals d'aquestes zones (rejuvenir població, fixar població o diversificar l'economia). Si s'agafen dades dels darrers deu anys d'evolució de població dels municipis "eòlics" de Catalunya, es veu que el 80% dels municipis han perdut població, amb la qual cosa les instal·lacions no són prou atractives per revertir les dinàmiques del món rural.

Posteriorment, un estudi molt recent del Banc d'Espanya (Fabra, N. et al (2023). *Do renewables create local jobs?* Madrid: Banco de España), mostra que de mitjana, les plantes solars incrementen el nombre d'empleats de les empreses locals, però l'efecte sobre la desocupació dels residents al municipi és reduït. Pel que fa a les plantes eòliques, el seu impacte en l'ocupació i la desocupació local és majoritàriament no significatiu.

En resum, cal no confondre el canvi d'activitat econòmica per millora econòmica.

Com a conclusions generals d'aquest punt, cal assenyalar que la instal·lació solar no compensaria la pèrdua de cultius que tindria lloc. La implantació de la planta solar comporta l'eliminació d'uns cultius sense possibilitat de ser corregit; i aquest canvi de cultius per plaques solars no implica millores econòmiques per la població.

8.- Afectacions al despoblament i a l'economia

L'evolució demogràfica a Catalunya, des del segle XIX, mostra una pèrdua contínua de pes demogràfic i econòmic de les comarques interiors en benefici de l'entorn de Barcelona i el litoral. Aquesta concentració de població a les zones urbanes del litoral es contraposa al fet que el 90% del territori restant és rural.

En aquest extracte de l'informe "*El reto demográfico y la despoblación en España en cifras*" de la Vicepresidencia cuarta y Ministerio para la transición ecológica de la Secretaría General para el reto demográfico del Gobierno de España" podem fer palesa de la gravetat de la situació:

"En el siglo XXI se ha intensificado el proceso de despoblación, y este proceso de pérdida se acelera en la última década.

El fenómeno de la despoblación es eminentemente rural, y afecta con mayor gravedad a los pequeños municipios.

- *En España hay 6.815 municipios con menos de 5.000 habitantes, que concentran a 5,7 millones de personas, el 12% del total. En la última década, han perdido población 5.620. 8 de cada 10 municipios menores de 5.000 habitantes pierden habitantes esta década.*

- *En España ya hay casi 9 millones de mayores de 65 años, 1 de cada 5 personas. Y las proyecciones del INE avanzan que, para 2050, las mayores de 65 años serán ya más de 15,5 millones, y casi 1 de cada 3 personas habrán alcanzado los 65 años.*
- *El envejecimiento se concentra en los pequeños municipios rurales o en los municipios de menos de 5.000 habitantes, 1,5 millones de personas ya superan los 65 años. Es decir, 1 de cada 4 personas ya tiene más de 65 años.*

El cambio demográfico en España implica que nuestro saldo vegetativo es negativo desde 2015, y esta pérdida de población por la diferencia entre nacimientos y defunciones continuará en las próximas décadas.

6.320 municipios tienen más defunciones que nacimientos en la última década. 8 de cada 10 municipios tiene crecimiento vegetativo negativo”

Un estudi realitzat per la Universitat de Lleida revela que hi ha 200 municipis de Catalunya en situació de despoblament i molts d'altres, que poden patir-ho en les pròximes dècades. La majoria d'aquests pobles són rurals. Diversos índexs de relleu generacional apunten principalment a la terciarització de l'economia catalana, amb més del 78% dels llocs de treball al país estant relacionats amb el sector terciari.

Els estudis realitzats per la Universitat Rovira i Virgili mostren que les instal·lacions fotovoltaïques i eòliques similars realitzades a Catalunya i Espanya no generen molts llocs de treball i que gairebé mai aquests treballadors són de la zona on s'ubica la instal·lació. La realització dels quatre projectes fotovoltaïcs no generarà llocs de treball i comportarà la pèrdua d'alguns dels ja existents amb expectatives reals de creixement, el que dificultarà la ja difícil fixació de població als municipis afavorint la seva despoblació.

Projecte a projecte anem incrementant el fort impacte econòmic a les fràgils infraestructures econòmiques tradicionals de la comarca com són les cooperatives agrícoles i tot provocat per la gran pèrdua de finques agrícoles degut a la proliferació de macroprojectes solars a la nostra comarca. Així mateix, la instal·lació d'aquest tipus d'instal·lacions dins d'un terme municipal li resta qualitat i atractiu per a les persones que busquen un nou lloc per viure i establir-hi la seva residència habitual o un segon domicili. Aquesta pèrdua de qualitat i atractiu comporta una forta devaluació econòmica del valor de les masies, cases, negocis turisme rural i restauració,... i que no són considerats en cap moment com a part afectada o perjudicada.

Les incipients iniciatives de turisme rural, vinculades principalment a la viticultura, restauració i cases rurals, mogudes principalment per les característiques intrínseques al món rural, per l'atractiu paisatgístic de la Plana de Secà de l'Alt Camp i pels atractius culturals de les barraques de pedra seca i la ruta del Cister rebran també un cop dur en les seves expectatives de subsistir i de créixer. De forma incomprendible és la mateixa administració qui, per una banda, afavoreix la difusió i conservació d'aquests atractius turístics i, per altra banda, permet la implantació d'instal·lacions que els malmetran.

En els darrers anys, a la comarca de l'Alt Camp hem vist com alguns joves iniciaven projectes professionals basats en l'agricultura. Projectes que feien preveure que en certa manera s'estava produint un relleu generacional al sector primari. Aquestes perspectives de creixement del sector es veuran estroncades d'arrel amb la implementació dels projectes PARSOSY ALYCE FV1, PARSOSY ALYCE FV2, PARSOSY LES PEDRAS FV3, PARSOSY LES PEDRAS FV4 i altres de similars. Cap pagès, parcera majoritàriament, podrà competir econòmicament amb els lloguers pagats als propietaris de la terra per part de les companyies fotovoltaïques i s'hauran

d'enfrontar a una disminució i major fragmentació dels camps de conreu. Podem afirmar que a la comarca es perjudica molt greument el fràgil sector primari i el seu futur resta totalment hipotecat.

Si parlem d'aquesta instal·lació fotovoltaica com a generadora de llocs de treball i basant-nos en els estudis realitzats per la Universitat Rovira i Virgili, les instal·lacions fotovoltaïques i eòliques similars realitzades a Catalunya i Espanya no generen llocs de treball; es mantenen amb molt pocs treballadors i gairebé mai aquests treballadors són de la zona on s'ubica la instal·lació.

La realització dels quatre projectes Parsosy no tan sols no generaran llocs de treball sinó que comportarà la pèrdua d'alguns dels ja existents amb expectatives reals de creixement. Aquesta pèrdua de llocs de treball dificultarà la ja difícil fixació de població al municipi afavorint la seva despoblació.

Tanmateix, l'existència d'aquest tipus d'instal·lacions dins un terme municipal li resta tot l'atractiu per les persones que busquen un nou lloc per viure i establir-hi la seva residència habitual o un segon domicili, incidint per tant de manera directa al despoblament de la comarca.

La poca demanda d'habitatges es veurà incrementada per un menor atractiu del poble a causa d'instal·lacions com les de Parsosy i en conseqüència tots els habitatges i finques de la població patiran una devaluació econòmica important, no considerada enlloc, i per tant afectarà de manera directa al empobriment de la comarca i el fràgil sector primari.

A els quatre projectes fragmentats de Parsosy, tindríem que sumar i considerar l'efecte acumulatiu de tots els macroprojectes planificats per l'Alt Camp i així aproximar-nos mes a la realitat prevista per la comarca. Dins la mateixa comarca, l'Alt Camp, hi ha planificades vint noves centrals solars fotovoltaïques.

Així doncs, entenem que a l'afectació que comportarien els projecte fragmentat de les quatre centrals de Parsosy cal afegir-hi l'efecte sumatori de la resta d'instal·lacions eòliques i fotovoltaïques projectades o que ja hi ha en funcionament en les proximitats de la zona afectada per aquest projecte i també les de la comarca de l'Alt Camp. La dita popular "de gotes d'aigua es fan els rius" ens adverteix de la necessitat de tenir en compte aquest efecte acumulatiu.

D'acord amb això, tan sols recordar que el Parlament de Catalunya ha definit en el Decret legislatiu 1/2010, de 3 d'agost, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei d'urbanisme, el desenvolupament urbanístic sostenible com "la **utilització racional del territori i el medi ambient** i comporta conjuminar les necessitats de creixement amb la preservació dels recursos naturals i dels valors paisatgístics, arqueològics, històrics i culturals, a fi de garantir la qualitat de vida de les generacions presents i futures".

9.- Afectacions al patrimoni cultural

Es necessari que qualsevol iniciativa sigui respectuosa amb el territori i les persones que hi viuen i hi treballen, així com compatibles amb la preservació del patrimoni natural, paisatgístic i també històric i cultural.

Les parcel·les 74 i 119 en les que es volen instal·lar les quatre plantes fotovoltaïques, formen part juntament a les parcel·les 73, 77, 78, 109, 151, 153, 155, 156 i 163 del polígon número 9 del terme municipal de Valls, i que aquest polígon juntament amb el

polígon 6 d'Alió, CM Clotes 2, 2(A), conformen els terrenys corresponents a l'antic camp d'aviació de Valls, un aeròdrom militar republicà construït durant la Guerra Civil del 1936-39 i que suposa el principal espai de memòria de la comarca de l'Alt Camp, tant per la seva importància com pel seu bon estat de conservació.

Els quatre projectes presentats, pràcticament limítrofs, suposen una superfície total de 32,48ha. Fets els càlculs pertinents el resultat és que s'afectarà amb la instal·lació de les plaques solars fotovoltaïques una superfície de 27,2 ha dins els terrenys de l'aeròdrom. Si ve fins ara aquest camp d'aviació ha pogut ser compatible amb l'explotació agrícola dels terrenys, és evident que la implantació d'aquesta gran superfície de plaques solars serà totalment incompatible amb la conservació d'aquest lloc històric.

Els terrenys que pertanyen al terme municipal de Valls es troben recollits en el Catàleg de béns a protegir del Pla d'Ordenació Urbana Municipal de Valls amb el número 98. BPU , i des de fa anys tot i que aprofitats com a terreny agrícola, són objecte d'un tractament especial com a espai de memòria del període de la Guerra civil del 1936-39, amb tot un seguit d'accions destinades a difondre no tan sols els aspectes històrics sinó també el patrimoni que es conserva, en forma de diverses edificacions inclosos refugis antiaeris. De fet es tracta d'un dels principals aeròdroms del Camp de Tarragona, i com hem dit, el principal espai de memòria de la guerra civil a l'Alt Camp.

En aquest sentit, pel cap baix es veurien afectades la *caseta de proves de metralladora* i el *refugi de tres boques* (veure les fotografies annexes al final d'aquest apartat), a més a més d'altres possibles refugis antiaeris dels que es coneix l'existència però no la ubicació; també es desvirtualitzaria gran part del traçat de les pistes d'aterratge i enlairament, i en conseqüència, del conjunt del Camp d'aviació, per la qual cosa expressem la nostra oposició més ferma a què es tirin endavant projectes d'aquest tipus a l'entorn de l'aeròdrom, tant pel que fa al terme de Valls com al d'Alió.

Per a entendre la importància de l'aeròdrom, tant a nivell històric com patrimonial, i la necessitat de preservar-lo, adjuntem un breu informe que el justifica i el posa en valor, una relació bibliogràfica que reflexa la importància d'aquest indret per a la historiografia local, i un annex fotogràfic que il·lustra els elements arquitectònics que es troben a la parcel·la 119 i que quedarien greument afectats pels projectes ja que comportaria la destrucció irreparable d'un patrimoni històric únic.

EL CAMP D'AVIACIÓ DE VALLS

Aeròdrom militar republicà construït durant la Guerra Civil, emprat després pels alemanys, i amb un destacament militar durant els anys quaranta. Fa pocs anys que ha deixat de ser terreny militar.

Formava part d'una extensa xarxa de camps d'aviació planificada per la Conselleria de Defensa de la Generalitat, d'acord amb les noves activitats aèries que la guerra demanava i feia preveure. Es seguia el criteri estratègic de dispersió territorial (construcció de nombrosos aeròdroms de diferents categories i de petites dimensions), per damunt de la qualitat. Prop de 90, però no es van fer tots. Alguns els començaren a construir el mateix 1936, però la majoria fou durant el 1937 o a començaments del 1938.

Al Camp de Tarragona se'n construïren diversos per tal de protegir aquest sector de la geografia catalana (vigilància costanera, contra les incursions des de les Balears, a partir del 1937) i les fronteres amb València i Aragó (atacs al baix Aragó: Terol). Més endavant jugaran un paper cabdal pel que fa a la Gloriosa en les batalles de l'Ebre i el

Segre. El de Reus (molt complet, amb hangars, guarnició militar, dependències diverses, unes pistes mínimament preparades), Valls, el Pla de Santa Maria, i d'altres molt senzills com ara el de Salou i el de Vilallonga, que pràcticament no tenien altres instal·lacions a més de la pista i els refugis. Per proximitat també cal destacar els camps que es construïren al Penedès, que per la seva situació i orografia esdevenia un indret propici per construir-hi aeròdroms: el Vendrell (o Santa Oliva), amb tres pistes de grans dimensions, els Monjos, Sabadell (o Pla del Penedès) i Pacs, a més dels d'emergència de Guardiola i Vilafranca. Durant la batalla de l'Ebre les esquadilles basades a Valls i en els altres aeròdroms del Camp i del Penedès, acostumaven a combatre conjuntament.

El Camp de Valls, fou aixecat entre el terme d'aquesta ciutat (a uns tres quilòmetres d'aquesta) i el d'Alió, al peu de la carretera de Barcelona, en uns terrenys de conreu que foren expropiats l'any 1937 als seus propietaris. En total comprenia unes 86 hectàrees. Hi treballaren brigades d'obrers (entre ells la brigada municipal valenciana) de gairebé totes les edats, tan valencs com d'altres poblacions de la comarca. A finals de desembre del 1937 ja hi estaven treballant: tallaven els arbres fruiters, feien desaparèixer desnivells i marges tot aplanant el sol, i finalment hi varen construir les diferents instal·lacions, com ara els refugis antiaeris. Com a mínim hi va haver un equip de treball que va restar al camp mentre estigué en funcionament, per tasques de manteniment, que foren constants a finals de 1938 arrel dels bombardeigs que va patir.

Instal·lacions del Camp:

- Dues grans pistes de terra d'uns 1.400 metres cadascuna, que formaven una L. Tot i que una d'elles era més gran que l'altra.

- El post de comandament ubicat a la masia Barrau (parcel·la 78 del polígon 9 de Valls) a la part inferior de l'aeròdrom, on vivia part de l'oficialitat, amb un refugi antiaeri a tocar. Cal destacar que aquesta masia conserva, a més de totes les reformes i adaptacions fetes com a dependència del camp d'aviació, part de la pintura de camuflatge amb la que van pintar les parets exteriors, per intentar protegir-la. A tocar la masia, hi ha una petita caseta que era el post de comandament pròpiament dit, des d'on el cap del camp donava l'ordre d'enlairament dels caces (feia la funció de caseta de control de pista), i on es reunia l'estat major de les unitats de caces. De fet, durant la batalla de l'Ebre, el comandament de la caça republicana estava ubicat a Valls, i es dirigia des d'aquest espai. Allí també hi havia la sirena per les alarmes antiaèries.

- Dependències pel personal: unes dependències annexes a l'edifici de la masia Barrau (post de comandament) estava habilitat com a residència dels pilots, la resta, tan pilots com personal de terra vivien en dues masies properes al camp. Oficialment, els dormitoris adossats a la masia Barrau, així com les dues masies habilitades com a dormitoris, constaven com a barracons que permetien allotjar-hi uns 60 homes. Prop de l'entrada actual del Camp, ja dins del terme d'Alió (CM Clotes, parcel·la 2, polígon 6 d'Alió), a tocar del de Valls i de la carretera d'Alió hi havia un edifici de grans dimensions que si bé fins fa poc es considerava que era el menjador del Camp, s'ha pogut constatar que es tractava del dormitori dels pilots russos. D'aquest edifici, de planta rectangular, aixecat amb parets de maons i amb coberta d'uralita, actualment se'n conserva la planta i l'arrencada de les parets. Mentre que més allunyat de les pistes del camp (a l'actual parcel·la 77 del polígon 9, de Valls) hi ha un edifici amb planta d'L, que estava destinat a cuines (que encara es conserven) i magatzems, on també hi ha un pou. Aquest edifici conserva part de la pintura de camuflatge.

- Punts de guàrdia: només n'hi havia dos. Un en una caseta a l'entrada del Camp i l'altre al post de comandament. El nombre de soldats de guarnició era molt reduït.

- La defensa antiaèria era inexistent, només hi havia unes peces d'artilleria lleugera (canons antiaeris Oerlikon, de 20 mm) davant de l'edifici de telefònica, a la carretera de Barcelona, no gaire lluny del Camp. Les peces d'artilleria antiaèria més properes estaven al peu de la serra de Miramar i al camp del Pla de Santa Maria. La defensa del camp s'encarregava als caces.

- Refugis antiaeris: se'n coneixen cinc, tots de maó, amb volta, i formant per passadissos d'angle tancat en el recorregut de baixada, per protegir de la metralla: un al post de comandament (Masia Barrau), de dues boques, baixada amb rampa i tot seguit escales; un altre de grans dimensions no massa llunyà d'aquell, amb tres boques, uns set metres de fondària, amb farmacioles a les entrades, electrificat, com l'anterior (parcel·la 119, polígon 9 de Valls); i tres de petits. Aquests darrers per una vintena de persones, de planta d'L amb una sala rectangular amb banquetes i una canal de recollida de l'aigua, amb dues boques, una d'elles vertical amb graons de ferro, i túmul de pedra i terra al damunt), situats a l'altre extrem del camp, al terme d'Alió, a tocar de l'extrem inferior d'una de les pistes, paral·lels a la carretera (CM Clotes, parcel·les 2 i 2 (A), polígon 6 d'Alió). Per testimonis dels llogaters de la masia Barrau, coneixem l'existència d'altres refugis, actualment colgats, a les parcel·les 78 i 119 del polígon 9 de Valls, que localitzen quan les obertures de ventilació o part de les boques queden parcialment destapades durant la realització de les tasques agrícoles. Malauradament en desconeixem la ubicació exacta, però ens consta que com a mínim un d'ells és de grans dimensions. A més d'aquests, al llarg dels extrems de les dues pistes, o bé a les finques veïnes a aquestes és possible que hi hagi algun refugi més del model de dimensions més reduïdes, que actualment estigui colgat. Aquest seria el cas d'un refugi que hi havia fins fa unes dècades a la parcel·la 75 del polígon 9, de Valls, fora del camp, però a tocar de la confluència de les dues pistes, que va ser enderrocat completament en fer-se treballs de rebaix del terreny, i tan sols es conserva com a testimoni un fragment de la seva entrada de model xemeneia, encaixat en un marge que delimita la finca.

- Pel que fa als avions, estaven disseminats pel camp, als extrems de les pistes, sovint camuflats entre les oliveres (a prop dels refugis). A més hi havia una masieta amb un mur preparat per provar-hi les metralladores dels caces (parcel·la 119, polígon 9 de Valls). Per tal de que les metralladores dels caces fossin precises en apuntar el pilot, col·locaven els caces a una distància concreta de la paret reforçada, i obrien foc. D'aquesta manera, el personal del camp anava ajustant cadascuna de les metralladores fins que assolien la precisió que havien de tenir. Els murs d'aquesta petita edificació conserven els darrers impactes de bala, que varen rebre el gener del 1939.

- El camp comptava amb diversos vehicles: camions amb el motor d'arrencada dels caces russos, un servei d'ambulàncies,...

- Disposava d'altres dependències com ara oficines a Alió, i un garatge d'obres al carrer Colón de Valls.

Malgrat que el camp també disposava d'aigua, electricitat, telèfon i fins i tot lavabos i dutxes pels soldats, les infraestructures eren força precàries, ja que no disposava de senyals de límits de les pistes ni de llums que permetessin poder-hi aterrar de nit, ni hangars on desar i reparar els avions, ni dipòsit de combustible, ni de municions.

El camp d'aviació de Valls fou inaugurat oficialment el 31 de març del 1938, quan ja tenia una (la principal) de les dues pistes operatives, tot i que sembla que el mes de febrer ja s'hi havia establert una esquadrilla. Va estar operatiu la resta d'aquell any i fins la fi de la Guerra, participant a diverses campanyes a la zona de llevant i a l'Ebre, i va ésser atacat també en diverses ocasions.

El 13 de gener es va desallotjar ràpidament el camp de Valls traslladant-se el personal al dels Monjos. El 14 de gener, en entrar l'exèrcit franquista a Valls, al camp s'hi va instal·lar la Legió Còndor, que emprà aquest aeròdrom com a base del seu grup de caces, molts pilots dels quals després participen a la II Guerra Mundial. S'inicia la campanya de Catalunya, que acaba el 10 de febrer del 1939.

- El 5 de febrer del 1939 moria en un accident automobilístic a la carretera d'Alió, a tocar d'una entrada al camp d'aviació de Valls, el caporal Karl Penderak, de la K/88 (el grup de bombarders de la Legió Còndor). El cos es va repatriar a Alemanya, però la Legió Còndor hi col·locà un monòlit commemoratiu, que actualment forma part del fons del Museu de Valls.

Bibliografia

ARNAVAT, R. i ÍÑIGUEZ, D. (2013). Atac i defensa de la reraguarda. Els bombardeigs franquistes a les comarques de Tarragona i Terres de l'Ebre (1936-1939). Cossetània: Valls

CASAS MERCADÉ, F. (1982). Valls: la Guerra Civil (quan no hi havia pau ni treva) 1936-1939. Valls. IEV

SAIZ, C. (2006). Aviación republicana. Historia de las Fuerzas Aéreas de la República Española (1931-1939). Desde la Batalla del Ebro hasta el final de la guerra. Vol.3. Almena Ediciones: Madrid.

ZEPEDA ITURRIETA, JR. (2010). "La guerra civil a Valls (1936-1939)". A *Època contemporània: segle XX. Valls i la seva història*. Vol. VI. IEV: Valls.

DDAA: Itineraris de l'IEV: El Camp d'aviació. (2014) Valls: IEV

MARTÍ, J., MUSSOLAS, P. (2011): L'Abans, Valls recull gràfic 1863-1969, Valls: editorial EFADÓS

ARNABAT I MATA, RAMON (2019): "Els bombardeigs franquistes a l'Alt Camp i la Conca de Barberà (1938-1939). A *Podall. Publicació de cultura, patrimoni i ciències*, Núm. 8, Montblanc: Centre d'Estudis de la Conca de Barberà. Pàg.: 85-108.

DDAA (2016): *Catàleg de l'exposició "Oblit o memòria 1936-1939". Valls, abril de 2016*. Valls: Museu de Valls, Arxiu Comarcal de l'Alt Camp i Arxiu Municipal de Valls.

Arxius

Arxiu Municipal de Valls (AMV)

Arxiu Històric Comarcal de l'Alt Camp (AHC)

Arxiu de la Demarcació de Tarragona del Col·legi d'Arquitectes de Catalunya

Annex fotogràfic.
Elements arquitectònics situats a la parcel·la 119:

Refugi de les tres boques

Mur de prova de les metralladores

10.- Afectacions al paisatge

La zona de plana de secà de l'Alt Camp és una unitat geogràfica d'uns 111 km² que presenta els paisatges principals dels conreus mediterranis de secà de Catalunya. Inclou de forma parcial 14 municipis d'aquesta comarca, essent 5 d'ells Valls, Alió, el Pla de Santa Maria, Puigpelat i Vila-rodona.

La zona encara manté avui una integritat territorial que s'expressa en uns escenaris paisatgístics únics a la plana del Camp de Tarragona i poc freqüents a la resta de les planes litorals de Catalunya. Associat a aquests paisatges agrícoles es conserva un patrimoni cultural i natural de gran interès, amb una biodiversitat extraordinària compresa per espècies majoritàriament d'ambients oberts, i d'altres típiques dels mosaics agroforestals, tal com s'ha mencionat anteriorment. Tot i això, en els darrers anys el creixement del sòl industrial a la comarca s'ha fet en detriment d'aquesta plana agrícola.

La *Llei 8/2005, de 8 de juny, de protecció, gestió i ordenació del paisatge de Catalunya* va crear el catàleg de paisatge com un instrument per a la introducció d'objectius paisatgístics en el planejament territorial a Catalunya, així com en les polítiques sectorials, i adoptar els principis i estratègies d'acció que estableix el Conveni europeu del paisatge promogut pel Consell d'Europa.

Aquest territori ha estat reconegut per la seva singularitat, característiques i importància territorial, en instruments com el Catàleg del Paisatge del Camp de Tarragona -aprovat definitivament el 19 de maig de 2010 (EDICTE de 28 de maig de 2010, sobre una resolució del conseller de Política Territorial i Obres Públiques d'aprovació definitiva del Catàleg de paisatge del Camp de Tarragona)-, en la Unitat de Paisatge 22 "Plana de l'Alt Camp". Alguns dels trets distintius identificats pel Catàleg són:

- Plana lleugerament basculada cap al sud i tancada per un amfiteatre de muntanyes.
- Paisatge agrícola que predomina arreu, només interromput pels polígons industrials de Valls i el Pla de Santa Maria.
- Els conreus estan dedicats als cereals d'hivern en el sector nord, entre Valls i el Pla de Santa Maria, i al conreu de la vinya a les planes del sud-est: d'Alió fins a Nulles i els Garidells.
- Els polígons industrials de la plana, juntament amb els incendis forestals de la serra de Miramar, són els principals factors de transformació paisatgística.
- El caràcter més o menys compacte dels nuclis urbans situats en el medi rural, junt amb la presència d'un cert mosaic format per conreus i bosquines, dota d'una gran personalitat al paisatge, una personalitat reconeguda pels mateixos habitants de la zona.
- Hi ha una gran diversitat d'elements del patrimoni arquitectònic d'interès dispersos en el paisatge (parets de pedra seca, cellers modernistes, etc.).

El Catàleg també fa una avaluació d'amenaques i oportunitats del territori, a continuació se'n mencionen les més destacables:

Amenaces:

- Malgrat el fort caràcter rural de la zona, fruit de l'especialització agrícola de la comarca, la pressió urbanística, ja sigui residencial com industrial, està deixant-se notar en l'àrea sud de la unitat, amb la consegüent pèrdua de qualitat paisatgística dels sectors afectats.
- El predomini del paisatge agrícola està en perill a causa que l'agricultura es veu molt influenciada per les dinàmiques econòmiques externes.

Oportunitats:

- La població té un sentiment d'identificació amb el paisatge, tant el natural com el cultural, fet que pot ajudar a la valorització del paisatge i una millora de la gestió.
- La variabilitat zonal del paisatge agrícola enriqueix la percepció que se'n té des dels nombrosos miradors de les muntanyes perifèriques.

El Catàleg presenta una relació d'Objectius de Qualitat Paisatgística de la unitat:

- OQP22.1: Un paisatge agroforestal lliure de noves edificacions i que mantingui el caràcter a través de la conservació d'elements patrimonials característics com els recs, molins, fonts i murs de pedra seca. El paisatge es caracteritza pel cultiu de cereal d'hivern al nord, barrejat amb retalls de boscos de plana de pi blanc en el costat oriental, al sud predomini de la vinya i camps esparsos d'oliveres i ametllers i avellaners.
- OQP22.4: Un paisatge de petits nuclis d'origen rural que conservin el seu caràcter i els seus valors, creixin de manera ordenada, compacta i seguint la trama i integrin les noves construccions al paisatge preexistent.
- OQP22.5: Un paisatge de polígons industrials amb qualitat paisatgística intrínseca, pel que fa a les edificacions, la xarxa viària i les zones verdes, i que estiguin el màxim de concentrats, delimitats i no multiplicats en el territori.
- OQP22.7: Un paisatge agrícola vitivinícola viu, productiu i que conservi la sensació d'harmonia visual i d'aprofitament ordenat dels recursos naturals.

Finalment, el Catàleg delimita un seguit d'àrees de foment de la gestió i, l'àmbit de l'actual projecte s'inclourà en l'espai on es fa la proposta de crear un Parc Agrari que hauria de tenir en compte:

- a) Protegir de la construcció i les infraestructures els espais agrícoles de major qualitat del sòl agrícola.
- b) Evitar la fragmentació dels paisatges agraris estratègics, sobretot enfront de grans projectes urbanístics i d'infraestructures.
- c) Sensibilitzar la població sobre la importància del manteniment del paisatge agrari com un cultiu significatiu amb valor identitari, estètic i productiu elevat.
- d) Promoure, al si dels plans d'ordenació urbanística municipal, la classificació del paisatge del garrofer, l'avellaner, la vinya, l'olivera i l'ametller del sector sud-est de la unitat, com a sòl no urbanitzable, preferentment amb la categoria de sòl no urbanitzable agrari d'especial protecció.
- e) Recuperació i revaloració de l'arquitectura rural fora d'ús, que històricament ha tingut un paper específic en la configuració del paisatge dels espais oberts principalment del sector sud-est de la unitat: recs, molins, fonts, murs de pedra seca, etc.
- f) Sensibilitzar la població sobre la importància de mantenir i gestionar el paisatge dels mosaics agroforestals de conreus llenyosos dominats per l'avellaner pel seu valor ecològic, estètic i simbòlic.

ANÀLISIS DE VISIBILITAT

L'EIIP diu:

Tal com s'ha exposat la millor estratègia respecte els efectes sobre el paisatge és la tria d'un correcte emplaçament.

L'àmbit serà visible de les infraestructures (carretera C-51) donada la seva proximitat, malgrat que són instal·lacions molt rasants.

[...]

En l'àmbit d'actuació s'exclouen els conreus de major valor, com són els llenyosos, evitant així una major afectació del paisatge.

La nova implantació s'ordena respectant els límits naturals existents, i que alhora permeten també la seva millor integració paisatgística.

Els moviments de terres són molt restringits evitant la modificació de la morfologia actual del terreny ja que és un àmbit força planer. En aquest sentit, tant per la tipologia d'instal·lació, com pel respecte a la morfologia actual, l'actuació, malgrat tenir períodes d'amortització al voltant dels 25 anys, és completament reversible.

Es manté una franja perimetral entre el parc fotovoltaic i els seus límits, evitant competència d'usos, i concretament ombres sobre les plaques, que en altres situacions podrien comportar la tala d'arbrat.

Contràriament es preveu retirar els panells a l'interior, col·locant la tanca en el límit de la instal·lació permetent, portar a terme la gestió integrada del camp evitant doncs espais intermedis sense possibilitat d'accés.

Les tanques seran de filat metàl·lic de simple torsió fixades en postes metàl·lics, d'una alçada de 1,80-2,00 m. Amb una barrera vegetal per a facilitar la seva integració en l'entorn. Aquest tipus es situarà delimitant tot el perímetre del camp. La tanca deixarà la base 0,20 lliures pel pas de la fauna.

La tipologia de coberta sobre el camp té gran importància pel manteniment i rendiment del camp, però també pel manteniment del suport.

En aquest sentit es preveu mantenir una coberta herbàcia en tota la instal·lació, que permetrà: reduir el potencial de pols, manteniment mecànic de la coberta, garantir la conservació del sòl, i especialment evitar els processos erosius, mantenir el potencial de biodiversitat, i fins i tot augmentar-lo, permetent una diversitat florística major respecte el conreu actual.

Així, es pot concloure que:

- Si durant 25 anys o més, en un espai agrícola s'hi ha ubicat una central solar, és molt difícil, per no dir impossible, garantir la conservació del sòl, mantenir el potencial de biodiversitat, i fins i tot augmentar-lo, permetent una diversitat florística major al actual. Quan un terreny no es cultiva ni està en guaret durant tant de temps la qualitat del sòl es va perdent. Per altra banda, mantenir una "diversitat florística igual o major a la situació actual" és impossible realitzar-ho, sobretot amb les altes temperatures que es generen sota de les plaques solars i, pel que fa al potencial de biodiversitat, les pèrdues biològiques tant de flora com de fauna son obvies a causa del canvi d'ús del sòl de l'espai ocupat i més, a causa de les tanques de la pròpia central solar -encara que es digui que s'alçaran 20 cm.
- No pot ser que un projecte d'aquesta envergadura estigui sotmès a les mateixes condicions reglamentàries, pel que fa a l'EIIP, d'altres projectes de menor impacte ambiental, paisatgístic i social.
- En aquesta zona de la plana agrícola del Camp hi ha multitud de projectes de centrals solars fotovoltaiques, no només aquest. Així, a escala global, s'haurien

de considerar els impactes acumulatius causats per tots i cadascun d'ells. És incompreensible que s'avaluïn els impactes individualment, quan el problema principal són els impactes acumulatius i sinèrgics de l'existència de tots els projectes de centrals solars fotovoltaïques que hi ha sobre la taula (Almenara Solar, Merlot Solar, Geoide III, Les Clotes, La Garriga Gran, i tants d'altres).

11. Afectacions hidrològiques

Els parcs fotovoltaïcs, tot i ser una font d'energia renovable, tenen un impacte negatiu en la hidrologia de la zona on s'instal·len.

L'estudi publicat a la revista "*Environmental Science and Technology*" conclou que afecten la qualitat de l'aigua i la quantitat d'aigua disponible en la zona. Els autors de l'estudi van analitzar les dades d'un parc fotovoltaïc situat a la regió de Lleida i van descobrir que la construcció del parc havia reduït significativament la quantitat d'aigua que s'infiltra en el sòl, la qual cosa afecta la disponibilitat d'aigua per als ecosistemes i els usos agrícoles.

En el mateix sentit de l'estudi anterior, els autors D. L. Sánchez-Montañés, R. Pizarro-Torres, M. J. Polo, C. Casado-Sanz, M. de Luis i M. A. Jiménez-Díaz, a la revista "*Hydrology and Earth System Sciences*" van demostrar que els parcs fotovoltaïcs també afecten el cicle hidrològic de la zona. Els autors de l'estudi van analitzar les dades de diversos parcs fotovoltaïcs a Espanya i van trobar que la presència dels panells solars afectava l'evaporació de l'aigua del sòl i la transpiració de les plantes, la qual cosa afecta directament sobre la disponibilitat d'aigua per a les plantes i els animals de la zona.

Finalment, i en un sentit diferent dels dos anteriors, un estudi publicat per A. Laakso, M. Kettunen, E. Turtiainen i A. Rusanen a la revista "*Renewable Energy*" va trobar que els parcs fotovoltaïcs afecten la qualitat de l'aigua subterrània de la zona. Els autors de l'estudi van analitzar les dades de diversos parcs fotovoltaïcs a Espanya i van descobrir que la presència dels panells solars afectava la concentració de nitrats i altres contaminants en l'aigua subterrània, la qual cosa pot afectar la salut humana i animal.

La quantitat i extensió de plaques fotovoltaïques planificades en el projecte present poden fer que el sòl no pugui absorbir tota l'aigua de cop i això en faci augmentar l'escorrentia. No es disposa de cap estudi de la direcció on discorre l'aigua, s'ha de preveure que augmentarà el cabal per la impermeabilització de totes les parcel·les amb la instal·lació fotovoltaïca. L'augment de l'escorrentia per culpa de la impermeabilitat de la instal·lació augmentarà també les afectacions, per tan, cal que l'estudi hidrològic garanteixi l'estabilitat dels talussos i rases i la no afectació per inundació de finques aigües avall de la instal·lació i les carreteres adjacents.

L'Estudi d'Impacte Ambiental no pren en consideració l'afectació sobre les masses d'aigua subterrànies ni les zones potencialment inundables.

Atesa la cartografia de l'ACA, el projecte es troba en l'àmbit de l'aqüífer protegit de l'Alt Camp i limita amb l'aqüífer protegit del Bloc del Gaià i, per tant, és clau atendre a totes les possibles afectacions hidrològiques.

Al territori s'ha mostrat un posicionament ferm, per part de moltes entitats, particulars i empreses, de rebuig cap a aquest model energètic massificat, invasiu i irrespectuós. De la mateixa manera, es mostra un interès per poder dur a terme una transició energètica cap a les energies renovables en forma de comunitats energètiques locals o fomentant l'autoconsum, ocupant espais urbans, urbanitzats i ja degradats, abans de plantejar l'opció d'ocupar terrenys naturals i agrícoles.

Per tot l'exposat anteriorment, el GEPEC – EdC

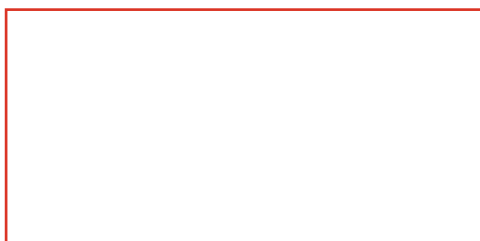
SOL·LICITO

Que tenint per presentat aquest escrit, sigui admès dins el termini i en la forma escaient el **RECURS D'ALÇADA** davant la Resolució **TER/4436/2024**, de 10 de desembre, per la qual s'atorga a Parsosy Alyce, SL, l'autorització administrativa prèvia i autorització administrativa de construcció de la planta solar fotovoltaica anomenada **Parsosy Alyce FV1**, de 4,5 MW de potència instal·lada sobre terreny en sòl no urbanitzable, al terme municipal de Valls, a la comarca de l'Alt Camp (**exp. FUE-2022-02707329, ref. 02541**), i estimant les al·legacions que s'incorporen a aquest recurs, **s'acordi la NUL·LITAT de la resolució recorreguda.**

ALTRESSÍ DIC: Que de conformitat amb l'article 117 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del Procediment Administratiu Comú de les Administracions Públiques, interessa s'acordi la **SUSPENSÍO DE L'EXECUCÍO** dels actes recorreguts pels motius que han estat àmpliament detallats i valorats en les al·legacions aquí exposades.

Adicionalment els motius de nul·litat i anul·labilitat de la resolució estan sota l'empara dels articles 47 i 48 de la Llei 39/2015.

ASSOCIACIÓ CULTURAL L'ALETA

Reus, 13 de gener de 2025